

strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka

Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka do roku 2012

CpKP
CENTRUM PRO KOMUNITNÍ PRÁCI

CpKP střední Morava
www.cpkp.cz

1. OBSAH

1. Obsah.....	3
2. Úvod.....	5
2.1. Účel vzniku mikroregionu.....	5
2.2. Dokument „Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka“.....	5
2.2.1. Struktura strategie.....	5
2.2.2. Metoda zpracování strategie.....	5
2.2.3. Vymezení řešeného území.....	5
2.2.4. Zpracovatel strategie.....	6
3. Situační analýza.....	7
3.1. Koncepční dokumenty související s rozvojem mikroregionu Moštěnka.....	9
3.1.1. Program rozvoje okresu Přerov.....	9
3.1.2. Program rozvoje územního obvodu kraje Olomouckého kraje.....	9
3.1.3. Územně plánovací dokumentace obcí.....	9
3.1.4. Plán rozvoje zemědělství a venkova v období 2000 – 2006.....	10
3.1.5. Národní rozvojový plán ČR.....	10
3.2. Charakteristika mikroregionu.....	11
3.2.1. Poloha, přírodní podmínky.....	11
3.2.2. Správní členění, rozloha.....	12
3.2.3. Využití krajiny.....	13
3.3. Obyvatelstvo a sídelní struktura.....	15
3.3.1. Vývoj počtu obyvatel.....	15
3.3.2. Věková struktura.....	16
3.3.3. Vzdělanostní struktura.....	17
3.3.4. Domovní a bytový fond.....	17
3.4. Občanská vybavenost.....	19
3.4.1. Služby.....	19
3.4.2. Spolky a zájmové organizace.....	20
3.4.3. Kultura a sport.....	20
3.4.4. Školství.....	22
3.4.5. Sociální služby.....	23
3.4.6. Zdravotní péče.....	23
3.5. Ekonomika.....	23
3.5.1. Ekonomika obcí.....	23
3.5.2. Struktura ekonomických subjektů.....	25
3.5.3. Zemědělství.....	26
3.5.4. Lesnictví.....	26
3.5.5. Průmysl a stavebnictví.....	27
3.5.6. Komerční služby.....	27
3.6. Trh práce.....	27
3.6.1. Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti v okr. Přerov.....	27
3.6.2. Trh práce v mikroregionu.....	28
3.6.3. Aktivní politika zaměstnanosti.....	29
3.7. Dopravní a technická infrastruktura.....	30
3.7.1. Dopravní infrastruktura.....	30
3.7.2. Dopravní obslužnost.....	31
3.7.3. Technická infrastruktura.....	31
3.8. Životní prostředí.....	32
3.8.1. Ochrana ovzduší.....	32
3.8.2. Vodní plochy.....	33
3.8.3. Ochrana vod.....	33
3.8.4. Odpadové hospodářství.....	34
3.8.5. Zvláště chráněná území.....	34
3.9. Cestovní ruch.....	35
3.9.1. Památky zapsané v seznamu kulturních památek okresu Přerov.....	35
3.9.2. Zámky.....	35
3.9.3. Lidová architektura.....	35
3.9.4. Muzea, naleziště.....	35

3.9.5.	Přírodní zajímavosti.....	36
3.9.6.	Sport, cykloturistika, volný čas.....	36
4.	SWOT analýza.....	39
5.	Strategická část.....	41
5.1.	Struktura strategické části.....	43
5.2.	Vize mikroregionu.....	44
5.3.	Problémové oblasti, cíle, opatření a aktivity.....	44
5.3.1.	Problémová oblast: Ekonomický rozvoj.....	44
5.3.2.	Problémová oblast: Lidské zdroje.....	46
5.3.3.	Problémová oblast: Životní prostředí a infrastruktura.....	49
6.	Organizační zajištění.....	52
6.1.	Realizace a financování strategie rozvoje.....	52
6.2.	Management strategie.....	54
6.3.	Hodnocení a aktualizace strategie.....	55

Přílohy:

Příloha č.1: Akční plán mikroregionu 2002 – 2006

Příloha č.2: Dotační zdroje financování strategie

2. ÚVOD

2.1. Účel vzniku mikroregionu

Mikroregion Moštěnka je územním celkem sdružených obcí, které se dohodly na spolupráci v oblastech hospodářského a sociálního rozvoje, cestovního ruchu, péče o životní prostředí, dopravní a technické infrastruktury. Je nástrojem k posílení úsilí obcí v jejich rozvoji a prostředkem k získávání účelově vázaných dotačních prostředků. Mikroregion vznikl v roce 1999 jako sdružení právnických osob. V roce 2001 byl transformován, na základě zákona 128/2000 Sb. „o obcích“, na Dobrovolný svazek obcí mikroregionu Moštěnka.

2.2. Dokument „Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka“

Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka do roku 2012 je střednědobým plánem k nastartování dlouhodobých procesů, které povedou ke zlepšení sociálně-ekonomických podmínek života v obcích. Je vodítkem pro společné i individuální projekty obcí, podnikatelského sektoru a spolků či zájmových organizací při společném úsilí o rozvoj mikroregionu. Současně je nezbytnou podmínkou k získání dotací z fondů Evropské unie (EU).

Strategie formuluje klíčové problémy obcí, jasně definuje strategické cíle, rozvojové priority, opatření mikroregionu jako celku. Slouží jako podklad pro zdůvodňování finančních potřeb při využívání státních zdrojů a programů Evropské unie.

Je zpracována ve shodě s programovými principy Evropské unie, které kladou důraz na konsensus veřejné správy, podnikatelského a občanského sektoru.

2.2.1. Struktura strategie

Dokument je složen ze dvou hlavních částí. První, analytická část, obsahuje souhrnnou situační analýzu a SWOT analýzu sledovaného území. Ze druhé, strategické části dokumentu, již vyplývají prioritní projektové záměry mikroregionu. Členění dokumentu je naznačeno níže:

Analytická část

- Situační analýza – mapování jednotlivých složek území mikroregionu
- SWOT analýza – vyhodnocení mikroregionu z hlediska silných stránek, slabých stránek, příležitostí a ohrožení

Strategická část

- Vize – vymezení budoucího dosaženého stavu mikroregionu
- Problémové oblasti – řešené okruhy problémů
- Priority – prioritní rozvojové směry
- Cíle – vymezují cíle ideálními stavy, kterých se realizací strategie dosáhne
- Opatření – dílčí kroky k dosažení vymezených cílů
- Aktivita – specifikace způsobů realizace opatření
- Organizační zajištění – systém financování, managementu, hodnocení

Přílohy

- Akční plán mikroregionu – návrhy projektů
- Dotační zdroje financování strategie – souhrn využitelných dotačních zdrojů

2.2.2. Metoda zpracování strategie

Strategie je zpracována kombinací expertní a komunitní metody, kdy návrhy částí strategie byly doplňovány připomínkami veřejnosti s cílem dosáhnout maximální dohody o rozvoji mikroregionu. Zdroji informací byly obecní úřady, Okresní úřad Přerov, Statistický úřad, Úřad práce, Katastrální úřad, Hospodářská komora okresu Přerov a další. Strategie rozvoje vychází z krajského plánu Programu rozvoje územního obvodu kraje a navazuje na Národní rozvojový plán ČR. Základ návrhu strategické části vznikl v pracovních skupinách obyvatel mikroregionu, které byly sestaveny ke každé problémové oblasti. Celkový návrh priorit rozvoje byl veřejně projednán ve všech obcích mikroregionu.

2.2.3. Vymezení řešeného území

V době ukončení práce na strategii rozvoje - v červenci 2002 - jsou součástí řešeného území obce Beňov, Bochoř, Čechy, Dřevohostice, Domaželice, Dobruška, Horní Moštěnice, Křtomil, Lišná, Lipová, Nahošovice, Přestavky, Radkova Lhota, Radkovy, Říkovice, Stará Ves, Turovice, Věžky, Vlkoš a Želatovice.

2.2.4. Zpracovatel strategie

Strategie byla zpracována pracovníky CpKP střední Morava za přispění externích spolupracovníků v období září 2001 do července 2002.

Složení řešitelského týmu:

Bc. Jan Balek, CpKP střední Morava

(vedoucí týmu)

PhDr. Drahomíra Kalabusová, CpKP střední Morava

Ing. Josef Trubač, externí spolupracovník CpKP

Na přípravě strategie se dále podíleli:

Bc. Daniel Rosecký, CpKP jižní Čechy

Mgr. Petr Pelcl, CpKP západní Čechy

Ing. Petr Vymazal, externí spolupracovník CpKP

Ing. Ladislav Ptáček, externí spolupracovník CpKP

Marek Tomčala, externí spolupracovník CpKP

Situační analýza

3. SITUAČNÍ ANALÝZA

3.1. Koncepční dokumenty související s rozvojem mikroregionu Moštěnka

3.1.1. Program rozvoje okresu Přerov

V roce 1998 vznikl Program rozvoje okresu Přerov jako nezávazný konceptní materiál spíše informačního charakteru.

Program obsahuje dvě části. V první části je analyzováno obyvatelstvo, přírodní zdroje, hospodářská struktura, trh práce, dopravní infrastruktura, životní prostředí, rozpočty obcí a okresního úřadu, vztahy překračující hranice okresu. Na závěr jsou zhodnoceny předpoklady dalšího vývoje a formulovány strategické cíle pro rozvoj regionu. Ve druhé části programu jsou formulovány úkoly a problémy, které je v celookresním měřítku nutné řešit.

Tento program nikdy neplnil skutečnou funkci strategického plánu. Sloužil jako podklad pro vznik Programu rozvoje územního obvodu kraje Olomouckého kraje.

3.1.2. Program rozvoje územního obvodu kraje Olomouckého kraje (PRÚOK)

Jedná se o konceptní dokument Olomouckého kraje. Vznikl v roce 2001 z důvodu potřeby dlouhodobého programového záměru, který formuluje ucelenou představu o budoucím ekonomickém a sociálním rozvoji kraje s přihlédnutím k podmínkám vstupu ČR do EU.

PRÚOK je plánem na 6 – 10 let. Jeho realizace je soustředěna kolem pěti problémových okruhů – ekonomický rozvoj, technická vybavenost, dopravní přístupnost a obsluha území, rozvoj lidských zdrojů, životní prostředí, venkov a zemědělství.

Ve výhledu 6-10 let bude v Olomouckém kraji podporován rozvoj malého a středního podnikání vznikem inovačního a vzdělávacího centra pro podnikání, přípravou průmyslových parků a restrukturalizací stávajících průmyslových objektů a areálů, podporou rozvoje cestovního ruchu v souladu s trvale udržitelným rozvojem.

Řešení technické vybavenosti podpoří plán výstavby páteřních komunikací a hlavních železničních tahů, výstavba a údržba cyklistických komunikací, plán rozvoje vodovodů a kanalizací a racionalizace energetické spotřeby. Součástí strategického výhledu kraje je i důraz na prosazování nových informačních technologií.

Rozvoj lidských zdrojů bude podpořen prostřednictvím zvyšování zaměstnanosti, podporou celoživotního vzdělávání a vzdělávání zaměstnanců, investičních pobídek investorům. Měla by být racionalizována síť školství v souvislosti s možnostmi trhu práce. V oblasti sociálních služeb kraje a protidrogové prevence budou využívány celokrajské koncepce. Občanské aktivity bude kraj podněcovat systémem podpor neziskovému sektoru. Důraz bude kladen na zapojení mládeže do veřejného života.

Kraj si opatří koncepci odpadového hospodářství a koncepci ochrany ovzduší. Podpora kraje se bude týkat vzdělávání v oblasti životního prostředí, osvěty a stabilizace území proti záplavám.

Úspěšný rozvoj venkova a zemědělství je spatřován v uvolňování a využití areálů v majetku státu k reálnému podnikání na venkově. Občanské aktivity venkovského obyvatelstva by měly být podporovány granty menších sídel. Oblast zemědělství bude směřovat k stabilizaci půdní výnosnosti a zlepšování odbytu zemědělských produktů.

3.1.3. Územně plánovací dokumentace obcí (ÚPD)

Územní plán obce stanoví urbanistickou koncepci, řeší přípustné, nepřípustné, případně podmíněné funkční využití ploch, jejich uspořádání, určuje základní regulaci území a vymezuje hranice zastavitelného území obce. V územním plánu obce se vyznačí hranice současně zastavěného území obce. Dispozice ÚPD je podmínkou pro příjem prostředků z programů Evropské unie i některých programů ČR na rozvojové záměry obcí investičního charakteru.

Územně plánovací dokumentací disponuje obec Lipová, Beňov, Bochoř, Dřevohostice, Horní Moštěnice, Přestavilky, Stará Ves, Turovice a Želatovice. Většina ÚPD byla zpracována v období 1995 – 2002 s návrhovými obdobími do roku 2010 nebo 2015. Výjimku tvoří obec Dřevohostice, kde disponují ÚPD z roku 1979. Obec Věžky a Domaželice ÚPD nemají. Ostatní obce mají ÚPD rozpracovány v podobě návrhu či konceptu řešení.

^{*} Zdroj: Zákon 50/1976 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

3.1.4. Plán rozvoje zemědělství a venkova v období 2000-2006

Plán rozvoje zemědělství a venkova v období 2000-2006 je základním programovým dokumentem pro předvstupní program SAPARD, prostřednictvím kterého budou přijímány finanční prostředky na přípravu vstupu do EU. Plán vymezuje priority podpory. Těmi jsou zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, trvale udržitelný rozvoj venkovských oblastí a technická pomoc. Trvale udržitelný rozvoj venkovských oblastí navrhuje řešit třemi opatřeními: Obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury; Rozvoj a diverzifikace hospodářských činností, zajišťující rozmanitost činností a alternativní zdroje příjmů a Metody zemědělské produkce určené k ochraně životního prostředí a uchování krajiny.

3.1.5. Národní rozvojový plán ČR (NRP ČR)

Vypracování Národního rozvojového plánu je základní podmínkou pro získání pomoci EU, ale je také významnou zkouškou připravenosti České republiky na realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU. Princip programování této politiky vyžaduje vypracování programových dokumentů, na jejichž základě je zdůvodňována podpora ze zdrojů EU. Na základě projednání NRP s orgány Evropské komise je následně vypracován dokument „Rámec podpory Společenství“, který má charakter smlouvy mezi vládou státu přijímajícího pomoc s Evropskou komisí.

NRP ČR obsahuje sektorové operační programy a společný regionální operační program, které blíže specifikují prioritní osy programu.

V červnu 2001 byly v NRP ČR vymezeny tyto prioritní osy:

- ☐ Posílení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb
- ☐ Rozvoj základní infrastruktury
- ☐ Rozvoj lidských zdrojů
- ☐ Ochrana a zkvalitňování životního prostředí
- ☐ Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství
- ☐ Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství

3.2. Charakteristika mikroregionu

3.2.1. Poloha, přírodní podmínky

Mikroregion Moštěnka se nachází v jižní a jihovýchodní části okresu Přerov. Jeho území má z větší části typický hanácký ráz bez výrazných kopců a hor. Rozprostírá se v okolí říčky Moštěnky, která protéká z jihozápadní části až po východní část okresu Přerov.

Geomorfologicky se oblast mikroregionu rozprostírá od nížiny severovýchodní části Hornomoravského úvalu, až k o něco vyššímu a členitějšímu jihozápadnímu území Moravské brány. Dominantním tvarem povrchu území jsou roviny a ploché pahorkatiny Hornomoravského úvalu modelované sprašovými pokryvy, rozčleněnými širokými aluviálními nivami vodních toků. Výšková členitost je zde malá, okolo 30 - 50 m.

Obrázek č.1: Mapa mikroregionu Moštěnka

Pozn. Mapa je vyhotovena v měřítku 1:500 000 (neobsahuje tedy místní části obcí, menší vodní plochy a lesní porosty)

Největší význam pro akumulaci a oběh mělkých podzemních vod na území mikroregionu mají kvarterní fluvialní sedimenty v údolních nivách řeky Moravy, Bečvy a jejich přítoků. Na devonské vápence jsou vázány vývěry uhličitánových vod u Horní Moštěnice. Jakost podzemních vod na území mikroregionu umožňuje jen výjimečně vodárenské využití bez předchozích úprav. Kvalitativní ukazatele mělkých podzemních vod přímo závisí na jakosti vod povrchových, se kterými úzce komunikují. Území mikroregionu spadá do hlavního povodí řeky Moravy. Hustota říční sítě je zde však podstatně nižší než na severu. Toto území odvodňuje říčka Moštěnka, která se následně na území okresu Kroměříž vlévá do řeky Moravy. V Hornomoravském úvalu dosahuje specifický odtok 4,0 l/s/km² při celoročním průměrném srážkovém úhrnu 655 mm. Výrazná nevyrovnanost průtoků se negativně projevuje zejména v suchých obdobích, kdy nízké průtoky v recipientech vedou k vážným hygienickým a ekologickým závadám. To se týká především říčky Moštěnky.

Území mikroregionu je přiřazeno teplé oblasti T 2 (dle E. Quitta: Klimatické oblasti ČR), která je charakterizována dlouhým, teplým a suchým létem, velmi krátkým přechodným obdobím s teplým až mírně teplým jarem a podzimem, s krátkou, mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky. Průměrná roční teplota vzduchu je 7° až 9° C, v závislosti od nadmořské výšky. Roční průměrný úhrn srážek je od 500 do 900 mm, opět v závislosti od výšky území - nejnižší v kvarteru řeky Moravy, nejvyšší v oblasti Hostýnských vrchů.

Větrné poměry jsou do značné míry ovlivněny tvary reliéfu, jmenovitě Moravskou branou a Hornomoravským úvalem. Jsou tak vedle větrů západních výrazně zastoupeny i větry jižní a

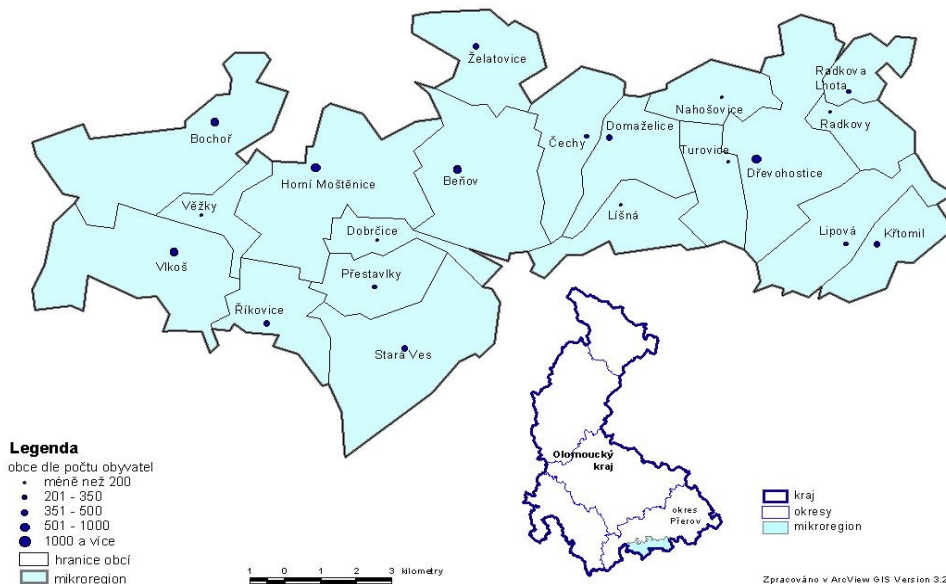
severovýchodní. Výrazně je i zastoupeno bezvětrí, což zejména v okolí Přerova znamená omezení provětrávání a tím kumulaci emisí.

3.2.2. Správní členění, rozloha

Z hlediska veřejné správy je mikroregion součástí Olomouckého kraje, nachází se v jeho jižní části a svou polohou tvoří přirozenou hranici Olomouckého a Zlínského kraje. Olomoucký a Zlínský kraj tvoří tzv. celek NUTS II Střední Morava. Jde o statistický územní celek významný z hlediska vstupu ČR do EU a přijímání prostředků z jejích fondů. Pověřenou obcí výkonem státní správy bude, po zániku OkÚ Přerov koncem roku 2002, město Přerov.

Obrázek č. 2: Správní členění mikroregionu

Mikroregion Moštěnka - správní členění

Tabulka č.2: Základní údaje o mikroregionu

Obec	Počet obyvatel	Kat. výměr /ha/	Stavební úřad	Matrika	Pověřená obec
Beňov (část obce - Prusy)	680	862,4	Přerov	H. Moštěnice	Přerov
Bochoř (část obce- Včelíny)	935	943,9	Přerov	Přerov	Přerov
Čechy	351	454,8	Dřevohostice	Domaželice	Přerov
Dobručice	189	220,6	Přerov	H. Moštěnice	Přerov
Domaželice	436	426,7	Dřevohostice	Domaželice	Přerov
Dřevohostice	1544	848,1	Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
H. Moštěnice	1555	981,8	Přerov	H. Moštěnice	Přerov
Křtomil	422	404,7	Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
Lipová	215	499,7	Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
Lišná	211	373,6	Dřevohostice	Domaželice	Přerov
Nahošovice	185	293,7	Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
Přestavky	241	365,0	Přerov	H. Moštěnice	Přerov
Radkova Lhota	254	209,5	Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
Radkovy	182	252,9	Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
Říkovice	448	384,9	Přerov	H. Moštěnice	Přerov
Stará ves	542	931,8	Přerov	H. Moštěnice	Přerov
Turovice	223	362,7	Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
Věžky	209	240,5	Přerov	Přerov	Přerov
Vikoš (č. obce- Klanovsko)	746	894,4	Přerov	Přerov	Přerov
Želatovice	502	444,7	Přerov	Přerov	Přerov
Celkem	10070	10396,4			

Zdroj: OkÚ Přerov 2002

Mikroregion tvoří 20 samosprávných jednotek o celkové rozloze všech katastrálních území přes 103 km². Tvoří 1/8 území okresu Přerov. Hustota osídlení je 99 obyvatel na 1 km². Na území mikroregionu leží spíše menší sídla od 100 do 500 obyvatel.

3.2.3. Využití krajiny mikroregionu

Charakteristická je pro mikroregion převaha zemědělských pozemků, které tvoří přes 80% celkového území mikroregionu. Převládají orné půdy, nízké je zastoupení lesních porostů, luk a pastvin.

Také krajinná rozptýlená zeleň je velmi chudá. Jen na velmi malé ploše se zachovaly zbytky původních lesních společenstev. Převážná většina dřívějších vegetačních jednotek je podstatně změněna, pouze zbytky smíšených a lužních lesů se přibližují původní druhové skladbě. Největší změny ve vegetačním krytu nastaly díky intenzivnímu zemědělství, kdy byla většina dřevinné vegetace zlikvidována. Z půdních druhů převažují půdy hlinité a jílovito-hlinité. V menší míře se vytvořila skupina půd hnědých, nivních a lužních. Území mikroregionu obsahuje pouze 1% vodních ploch, zastavěné plochy tvoří 2% z celkové výměry mikroregionu. Ostatní plochy, obsahující silnice, drobnou zeleň, manipulační plochy tvoří 6,6% území (viz tabulka č. 3).

Co se týká půdních poměrů najdeme zde hnědozemě až černozemě (Vlkoš, Bochoř, Věžky). Z oblasti Moravské brány jsou to především hnědozemě a podzolované půdy, v podhůří Hostýnských vrchů se nachází i málo úrodné hnědé lesní půdy. Druhá skladba půd je rozmanitá, v nížinách a údolních nivách převažují půdy hlinité, jílovito-hlinité, ve výše položených místech pak půdy písčito-hlinité až štěrkovité s obsahem písku a štěrku 30 až 60%. Přehled o členění zemědělské půdy je znázorněn v tabulce č. 4.

Tabulka č. 3 Charakteristika území mikroregionu

Obec	Zemědělské pozemky	Lesní pozemky	Vodní plochy	Zastavěné plochy	Ostatní plochy	Celkem
Beňov*)	733,0	57,7	5,4	14,6	51,7	862,4
Bochoř	637,4	218,8	3,6	21,6	62,5	943,9
Čechy	399,2	17,0	2,6	8,7	27,3	454,8
Dobruška	195,0	9,4	1,8	3,7	10,7	220,6
Domažovice	349,5	32,7	6,5	7,7	30,3	426,7
Dřevohostice	477,9	261,2	14,1	22,0	72,9	848,1
H. Moštěnice	851,9	3,1	10,7	26,4	89,7	981,8
Křtomil	339,3	35,4	5,7	7,7	16,6	404,7
Lipová	417,6	42,9	7,8	7,7	23,7	499,7
Lišná	326,2	15,4	3,2	5,6	23,2	373,6
Nahošovice	270,6	3,1	1,0	5,1	13,9	293,7
Přestavky	224,0	117,2	2,6	6,2	15,0	365,0
Radkova Lhota	180,1	6,8	3,0	4,2	15,4	209,5
Radkovy	224,2	3,0	5,5	4,3	15,9	252,9
Říkovice	331,8	1,0	5,0	8,7	38,4	384,9
Stará Ves	767,8	111,9	1,2	11,5	39,4	931,8
Turovice	314,8	18,3	4,3	5,4	19,9	362,7
Věžky	216,1	1,0	3,6	4,5	15,3	240,5
Vlkoš **)	694,3	122,5	10,7	16,1	50,8	894,4
Želatovice	380,8	0,0	3,0	11,2	49,7	444,7
Celkem	8331,6	1078,3	101,1	202,9	682,6	10396,4
Procent. vyjádření	80,1%	10,4%	1,0%	2,0%	6,6%	100,0%

Zdroj: Katastrální úřad, Přerov (údaje jsou uváděny v hektarech)

*) – včetně k. ú. Prusy, **) včetně k. ú. Kanovsko.

Tabulka č. 4: Členění zemědělské půdy v mikroregionu Moštěnka

Druh pozemku	Orná půda [m ²]	Zahrady [m ²]	Ovocné sady [m ²]	TTP [m ²]	Chmelnice [m ²]
Obec					
Beňov*)	6652121	302405	15871	184785	174925
Bochoř	6073516	231919	3410	65285	
Čechy	3045781	121407	20027	34802	769955
Dobruška	1830733	71875	4614	43235	
Domažovice	3301697	121560	13789	28019	29999
Dřevohostice	4226411	359624	65437	127835	
Horní Moštěnice	7860894	468844	11558	177455	
Křtomil	3082213	155255	49354	105943	
Lipová	3888305	153246	55767	78879	
Lišná	3057806	170362		34039	
Nahošovice	2360383	91814	45239	208297	
Přestavky	206512	90326	25943	60091	
Radkova Lhota	1714615	37394	37142	11750	
Radkovy	2074924	77357	28433	60881	
Říkovice	3185938	130434	1434	574	
Stará Ves	6846273	213810	106597	511735	
Turovice	2961875	119727	5077	61243	
Vědky	2048200	81757	27845	3640	
Vlkoš **)	6640324	202930	5935	96194	
Želatovice	3536822	178659		31662	606640
Celkem	74595343	3380705	523472	1926344	1581519
Procentuální vyjádření	90,96%	4,12%	0,64%	2,35%	1,93%

Zdroj: Katastrální úřad v Přerově.

*) – včetně k. ú. Prusy, **). Včetně k. ú. Kanovsko

3.3. Obyvatelstvo a sídelní struktura

3.3.1. Vývoj počtu obyvatel

Mikroregion sdružuje 20 obcí s celkovým počtem (k 1. březnu 2001) 10 213 obyvatel. Nejvíce obyvatel žije v Dřevohosticích (1579) a Horní Moštěnici (1569). Naopak nejmenšími obcemi v mikroregionu, dle počtu obyvatel, jsou Radkovy (178), Nahošovice (183) a Dobřčice (199). Podrobněji o velikosti obcí vypovídá tabulka č. 5.

Ve sledovaném období od roku 1971 do roku 2001 klesl počet obyvatel ve všech obcích mikroregionu. V některých obcích klesl počet obyvatel nepatrně, např. v Horní Moštěnici, ale ve většině případů, také vlivem dělení obcí po roce 1989, velmi výrazně (Lipová, Domaželice). Radkova Lhota zaznamenala růst počtu obyvatel, v důsledku umístění sociálního zařízení - Domova důchodců. Další obce v mikroregionu vznikly či byly obnoveny pro roce 1989 dělením střediskových obcí (Dřevohostice, Domaželice, Vlkoš). Jsou to obce Čechy, Křtomil, Nahošovice, Turovice, Líšná, Věžky, Radkovy, Radkova Lhota, Lipová a Líšná.

Tabulka č.5: Historický vývoj počtu obyvatel (údaje k 1.3.2001)

Obec	rok							
	1971	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001
Beňov	810	790	807	693	681	674	680	686
Bochoř	1465	1269	1203	1175	1065	887	935	952
Čechy	x	x	x	x	x	364	351	333
Dobřčice	238	201	177	207	194	187	189	199
Domaželice	858	854	796	978	948	406	436	446
Dřevohostice	2056	2026	2000	3146	3173	1572	1544	1579
H. Moštěnice	1669	1644	1552	1510	1444	1550	1555	1569
Křtomil	x	x	x	x	x	421	422	414
Lipová	809	749	721	x	x	262	215	248
Líšná	323	284	260	x	x	205	211	221
Nahošovice	x	x	x	x	x	191	185	183
Přestavky	331	315	285	269	273	237	241	255
R. Lhota	227	101	91	x	x	117	254	218
Radkovy	183	172	175	x	x	180	182	178
Říkovice	537	526	550	479	501	457	448	455
S. Ves	724	674	621	606	570	498	542	577
Turovice	x	x	x	x	x	244	223	223
Věžky	x	x	x	x	x	207	209	209
Vlkoš	831	857	791	776	755	735	746	745
Želatovice	542	561	550	1211	1156	498	502	523
Celkem	11 603	11 023	10 579	11 050	10 760	9 892	10 070	10213

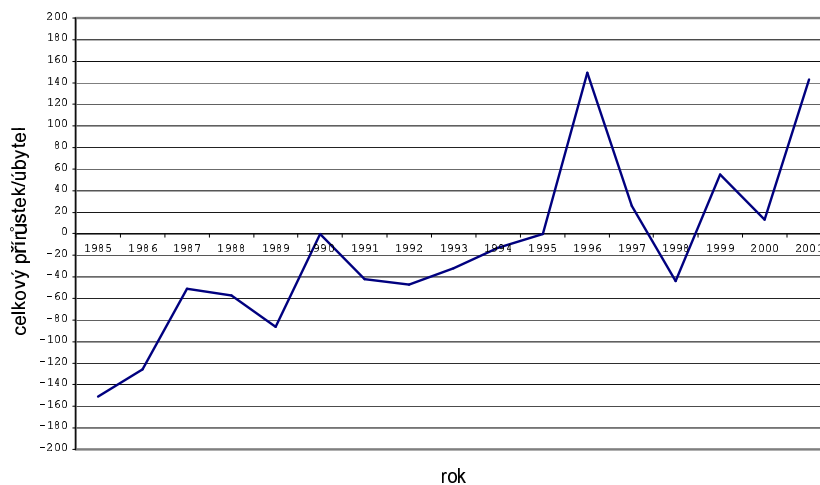
Zdroj: Český statistický úřad

x – zápis není možný, neboť obec v daném roce neexistovala.

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel zřetelný z grafu č.1 vypovídá o pozitivním vývoji v přírůstku obyvatel v posledních 6 letech. Zatímco od roku 1985 do 1995 byl zaznamenáván stálý úbytek obyvatel (v roce 1985 až o 151 obyvatel), od roku 1995 dochází v mikroregionu Moštěnka ke stabilizaci počtu obyvatel a v posledních letech i k mírnému růstu. Výjimku tvořil rok 1998, kdy v mikroregionu ubylo 44 obyvatel, naopak v roce 2001 přibýlo v mikroregionu 143 obyvatel.* Jedná se především o růst vlivem imigrace obyvatel do obcí mikroregionu.

* Zdroj: Český statistický úřad

Graf č.1: Celkový přírůstek/úbytek obyvatel v mikroregionu v letech 1985 - 2001

3.3.2. Věková struktura

Věková struktura obyvatel žijících na území mikroregionu je znázorněna v tabulce č.6.

Tabulka č. 6: Obyvatelstvo podle věkové struktury

Obec	Obyvatelstvo celkem	0 -14 let	15 - 59 let			60 a více let			Index stáří*
			muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	
Beňov	686	93	241	198	439	64	90	154	129,0
Bochoř	952	170	297	277	574	92	116	208	94,1
Čechy	333	47	107	93	200	30	56	86	136,2
Dobruška	199	33	68	58	126	13	27	40	84,8
Domažovice	446	92	142	130	272	30	52	82	66,3
Dřevohostice	1579	253	597	487	1084	94	148	242	71,0
H. Moštěnice	1569	278	499	479	978	129	183	312	83,8
Křtomil	414	74	136	126	262	36	42	78	78,4
Lipová	248	48	75	62	137	20	43	63	94,0
Líšná	221	31	64	59	123	29	38	67	145,2
Nahošovice	183	37	56	53	109	12	25	37	78,4
Přestavky	255	40	78	81	159	22	34	56	120,0
Radkova Lhota	218	20	38	24	62	50	86	136	600,0
Radkovy	178	46	53	49	102	13	17	30	39,1
Říkovice	455	83	151	138	289	42	41	83	73,5
Stará ves	577	100	188	171	359	40	78	118	92,0
Turovice	223	56	66	63	129	18	20	38	46,4
Věžky	209	36	70	51	121	17	35	52	122,2
Vlkoš	745	114	247	236	483	55	93	148	103,0
Želatovice	523	80	187	162	349	40	54	94	81,3
Celkem/Průměr	10 213	1 731	3 360	2997	6357	846	1 278	2 124	116,9

Zdroj: Český statistický úřad

*) Počet osob ve věku 65 k počtu osob 0-14 let

Údaje dokumentují stárnutí populace mikroregionu. Jsou srovnatelné s celkovým vývojem populace v České republice. Ve 14 obcích mikroregionu je možné sledovat jev převahy „seniorů“ nad lidmi v předproduktivním věku. V obci Radkova Lhota, kde sídlí Domov důchodců, žije pouze 20 osob do 14 let věku a naproti tomu 136 osob starších než 60 let věku.

Pouze ve čtyřech obcích mikroregionu žije více osob do 14 let věku než osob starších 60 let. V obcích Nahošovice a Říkovice je stav stabilizovaný.

O věkové struktuře obyvatel nejlépe vypovídá hodnota indexu stárů, která v mikroregionu dosáhla hodnoty 116,9 obyvatel v neproduktivním (65 let a více) věku ku počtu obyvatel ve věku 0-14 let. V porovnání s indexem stárů v Olomouckém kraji ke konci roku 2000, který činil 61,7 je tato hodnota téměř dvojnásobná. Svědčí to o velkém stárnutí populace a výhledově o ohrožení mikroregionu úbytkem obyvatel.

3.3.3. Vzdělanostní struktura

Vzdělání obyvatel úzce souvisí se schopnostmi a dovednostmi uplatnit se na trhu práce. Nižší vzdělanost přináší riziko vyšší nezaměstnanosti. Naopak vyšší vzdělání obyvatel přináší vyšší využití ekonomického potenciálu regionu.

Tabulka č. 7 sestavená z výsledů sčítání obyvatel v roce 2001 sleduje vzdělání obyvatel od 15. roku života. Nejvíce obyvatel je vyučeno nebo dosáhlo středního odborného vzdělání (43,7%). Další výraznou skupinou jsou obyvatelé se středoškolským vzděláním s maturitou (23,5%). Pro srovnání podíl středoškolsky vzdělaných lidí k celkovému počtu obyvatel v okrese Přerov činil 28,4%.

Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí je 3,9% z celkového počtu obyvatel mikroregionu. Tato hodnota je výrazně pod úrovní Olomouckého kraje (6,4%) i celorepublikovou úrovní (7,2 %). Příčinou tohoto stavu může být nedostatečná možnost vysokoškolsky vzdělaných obyvatel se v mikroregionu realizovat a uplatnit svoji kvalifikaci. Důsledkem je jejich odchod do měst.

Při sčítání lidí v roce 2001 uvedlo 104 obyvatel v mikroregionu, že nemají žádné vzdělání. Poměrně velká část obyvatel má pouze základní vzdělání (26,4%).

Tabulka č. 7: Vzdělanostní struktura mikroregionu

Věková skupina	celkem	bez vzdělání	základní včetně neukonč.	učňovské	střední odborné	učňovské s maturitou	úplné střed. včetně nástavbového	vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
15 - 19	650	-	493	78	30	2	47	-	-	-
20 - 24	783	6	36	151	166	29	361	9	11	14
25 - 29	788	10	45	191	243	23	220	1	55	-
30 - 34	730	26	42	161	242	14	183	1	49	22
35 - 39	691	20	47	175	153	16	227	3	37	13
40 - 44	646	11	83	237	107	6	160	3	39	0
45 - 49	725	9	118	263	117	1	150	4	36	27
50 - 54	680	7	122	238	121	3	157	5	27	0
55 - 59	597	4	142	186	74	2	121	9	26	33
60 - 64	527	1	203	142	76	1	82	9	13	0
65 - 69	526	2	245	144	66	3	42	7	16	1
70 +	1087	8	654	211	110	4	71	7	18	4
celkem	abs.	8430	104	2226	2177	1506	1821	58	327	107
	v %	100,0	1,2	26,4	25,8	17,9	21,6	0,7	3,9	1,3

Zdroj: Český statistický úřad

3.2.4. Domovní a bytový fond

S demografickou strukturou obyvatelstva souvisí i vývoj domovního a bytového fondu. Občané obcí žijí převážně v rodinných domech, což odpovídá venkovskému charakteru mikroregionu.

Z tabulky č. 8 vyplývá, že ke dni sčítání (1. 3. 2001), bylo v mikroregionu 3 331 domů a 3 983 bytových jednotek. Trvale obydlených rodinných domů je 2 828. V mikroregionu se nachází 50 bytových domů. Vlastníky těchto domů jsou buď obce, sdružení bytového domu nebo je dům v soukromém vlastnictví. Podíl neobydlených domů je 16,23% z celkového počtu.

Bytů bylo celkem sečteno 3 983, z tohoto počtu je 3 448 trvale obydlených. Kolem 15% bytů z celkového počtu je neobydlených. Důvody jsou nejčastěji tři – byt je využíván pouze přechodně, slouží k rekreaci nebo je nezpůsobilý k bydlení.

Tabulka č. 8: Struktura domovního a bytového fondu

Obec	Domy	Byty	Trvale	Neobydlené byty		Trvale obydlené byty v RD	Neobydlené byty v RD	Objekty individ. rekreace
	úhrnem	celkem	obydlené byty	abs.	v %			
Beňov	230	267	233	34	12,7	200	29	6
Bochoř	328	402	355	47	11,7	276	44	2
Čechy	116	139	123	16	11,5	99	16	0
Dobruška	76	83	72	11	13,3	65	11	4
Domaželice	138	169	149	20	11,8	123	12	1
Dřevohostice	429	581	507	74	12,7	375	47	4
H. Moštěnice	519	565	514	60	9	448	51	2
Křtomil	136	167	145	22	13,2	118	18	4
Lipová	114	129	97	32	24,8	86	28	0
Lišná	96	106	86	20	18,9	78	18	10
Nahošovice	59	70	60	10	14,3	51	8	2
Přestavky	94	110	89	21	19,1	75	17	12
Radkova Lhota	35	39	29	10	25,6	24	10	3
Radkovy	49	70	57	13	8,6	42	7	3
Říkovice	136	179	152	27	15,1	110	21	2
Stará ves	215	247	203	44	17,8	172	39	11
Turovice	83	91	76	15	16,5	70	13	0
Věžky	77	93	79	14	15,7	64	13	8
Vlkoš	241	276	245	31	11,2	215	26	1
Želatovice	160	200	177	23	11,5	137	22	3
Celkem	3 331	3 983	3 448	535	14,75	2 828	459	78

Zdroj: Český statistický úřad.

Tabulka č. 8 uvádí i počet objektů individuální rekreace. Jsou to objekty, které svými parametry, vzhledem a stavebním uspořádáním odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci, především jsou to chalupy, zahrádkářské chaty, rekreační domky. Vyšší počet těchto objektů můžeme pozorovat v menších obcích v jihovýchodní části mikroregionu (Přestavky, Stará Ves, Lišná).

Tabulka č. 9: Stáří domovního fondu

Obec	Domy postavené v letech				
	1899 a dříve	1900 - 1945	1946 - 1970	1971 - 1990	1991 a později
Beňov	23	32	65	58	25
Bochoř	11	58	81	52	84
Čechy	9	19	37	25	11
Dobruška	8	12	15	21	9
Domaželice	8	31	27	37	22
Dřevohostice	24	75	86	142	49
H. Moštěnice	20	111	127	130	68
Křtomil	3	28	33	44	10
Lipová	15	17	29	16	9
Lišná	9	20	23	20	7
Nahošovice	8	15	11	12	5
Přestavky	9	17	27	15	10
R. Lhota	2	4	7	8	4
Radkovy	1	5	12	20	4
Říkovice	10	36	33	27	9
S. Ves	18	32	68	45	13
Turovice	5	15	16	26	8
Věžky	3	18	16	13	14
Vlkoš	11	31	55	72	46
Želatovice	7	23	46	49	13
Celkem	204	599	814	832	420
Procent. vyjádření	7,1%	20,9%	28,4%	29,0%	14,6%

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka č. 9 vypovídá o stáří domovního fondu v mikroregionu Moštěnka. Podíl starších domů je srovnatelný s průměrnými hodnotami v Olomouckém kraji. Lehce nadprůměrný je podíl domů postavených od roku 1991 (14,6% oproti krajskému podílu 11,1%). O tuto zvýšenou stavební aktivitu se postarala povodeň v roce 1997.

3.4. Občanská vybavenost

3.4.1. Služby

V 18 obcích mikroregionu Moštěnka je dostupný prodej základních potravin, vyjma obcí Radkova Lhota a Turovice. Občané těchto obcí dojíždějí pro základní potraviny nejvíce do Dřevohostic a Přerova. V 6 obcích je více než jedna prodejna potravin. V 5 obcích jsou prodejny s průmyslovým zbožím. Většinou jde o textil, obuv, drogerii a elektro (Vlkoš, Beňov, Horní Moštěnice, Stará Ves, Dřevohostice). V obci Horní Moštěnice jsou navíc nabízeny ještě další služby - stolařství, zámečnictví, čalounictví, autodoprava, pneuservis, servis vodárenské a plynárenské techniky, sklad ovoce a zeleniny spojený s prodejem zboží a prodej krmiv. V obci Dřevohostice je rovněž širší nabídka služeb. Je zde možné využít videopůjčovnu, cukrárnu s výrobou pečiva, železářství, prodejnu tabáku a prodejnu krmiv. V 9 obcích mohou občané využít služeb kadeřnictví a kosmetiky. Masáže jsou nabízeny v Turovicích a Bochoři. Ve Vlkoši jsou zastoupeny služby - oprava obuvi a čistírna oděvů. V obci Beňov najdeme prodejnu se zahrádkářskými potřebami a prodejnu s krmivem pro psy.

Pohostinství a restauračních zařízení je rovněž velmi málo. Pohostinství nemá 5 obcí - Věžky, Nahošovice, Radkova Lhota, Křtomil, Přestavlky. Restaurace s možností stravování jsou jen ve 3 obcích – Bochoř, Horní Moštěnice, Dřevohostice.

Tabulka č.10: Přehled služeb občanské vybavenosti v obcích

Obce	Pohostinství	Restaurace	Potraviny	Smíšené zboží	Prodej průmyslového zboží	Kadeřnictví Holičství	Knihovna	Pošta	Ostatní
Beňov	3			3	1	1	1		
Bochoř	1	1	3	1		1	1	1	1
Čechy	2		2	1					1
Dobruška	1			1			1		
Domaželice	2		1			1	1	1	
Dřevohostice	5	2		2	7	4	1	1	3
Horní Moštěnice	3	3	3	1	2	1	1	1	9
Křtomil				1			1		
Nahošovice				1					
Lipová	1		2				1		
Líšná				1			1		
Přestavlky				1			1		1
Radkova Lhota							1		
Radkovy	1			1			1		
Říkovice	2			1			1		
Stará Ves	2		2		1	1	1	1	
Turovice	1								1
Věžky			1				1		
Vlkoš	2		3		3	1	1	1	1
Želazovice	1			2		1	1	1	

Zdroj: Dotazníková šetření se starosty

Knihovnou disponuje 17 obcí. Knihovna chybí v obcích Čechy, Nahošovice a Turovice. Knihovny jsou zpravidla v provozu jedenkrát týdně v rozmezí 1 až 2 hodiny. Dvakrát týdně je otevřena knihovna v Dřevohosticích a Horní Moštěnici, kde mají občané také přístup k internetu. Poštovní služby jsou zajištěny v 8 obcích.

Drobní podnikatelé provozující služby jsou ohroženi dojížděním obyvatel za nákupy do okolních měst, ve kterých jsou soustředěna nákupní střediska.

V mikroregionu je dostupnost základních potravin na dobré úrovni. Ostatní služby jsou nabízeny jen v omezené míře a některé jsou nabízeny jen omezeně (opravy obuvi, čistírny oděvů, oprav šatstva). Občané jsou nuceni za chybějícími službami dojíždět buď do větších obcí mikroregionu nebo do Přerova, či Bystřice pod Hostýnem. Průzkum názorů obyvatel mikroregionu Moštěnka hodnotí služby jako uspokojivé.*

3.4.2. Spolky a zájmové organizace

Mikroregion Moštěnka se vyznačuje bohatým spolkovým životem. Působí zde celkem 91 organizací. Jsou to především tzv. vzájemně prospěšné organizace, jejichž činnost je orientována na zájmovou činnost vlastních členů.

Nejvíce se zde nachází Sdružení dobrovolných hasičů – ta jsou ve 14 obcích. Myslivecká sdružení jsou v 10 obcích. V některých obcích vyvíjí činnost Tělovýchovná Jednota a Sokol, většinou jsou spojeny jako TJ Sokol. Početné jsou sdružení zahrádkářů, chovatelů, včelařů. V několika obcích působí také Český červený kříž. Spolková činnost je velmi různorodá, rozvíjí jak sportovní, tak kulturní život v obcích. Podrobný přehled je uveden v tabulce č. 11.

Mimo obvyklé spolky v mikroregionu působí:

- ☐ Jezdecké oddíly – Beňov, Radkova Lhota, Čechy – Mariánov (připravují koně pro Velkou Pardubickou)
- ☐ Kynologický spolek – Vlkoš, Dřevohostice
- ☐ Střelecký oddíl – Věžky
- ☐ Klub žen – Domaželice
- ☐ Klub seniorů – Bochoř
- ☐ Juvena Klub mládeže – Říkovice
- ☐ Divadelní spolek Nad kinem – Horní Moštěnice

Spolky a zájmové organizace jsou převážně financovány z členských příspěvků. Dalšími zdroji jsou sponzoring, příspěvky z rozpočtů obcí, případně vlastní činnost. Mizivě jsou využívány nadační prostředky. Spolková činnost je ohrožena nedostatkem finančních prostředků a nezájmem mládeže.

3.4.3. Kultura a sport

Nabídka kulturních a sportovních aktivit je spíše tradičního charakteru. V kultuře převažují zábavy, plesy, hodové poutě, kácení máje, dětské dny, šibřinky.

Doplněním tradičních společenských akcí jsou:

- ☐ Horní Moštěnice - každoroční soutěž ve společenském tanci za účasti soutěžících z celé Moravy.
- ☐ Želatovice - turnaj mladších žáků ve fotbale – přebor České republiky
- ☐ Dřevohostice - již tradiční mezinárodní setkávání dechových hudeb. Pořádají Běh Terryho Foxe a slet čarodějnic.
- ☐ Čechy – hasičská soutěž – tradiční soutěž s účastí hasičských sborů z celé Moravy.
- ☐ Věžky - pravidelná střelecká soutěž – Zlatá diabolka
- ☐ Vlkoš – pravidelná kynologická cvičení

V mikroregionu je velmi čilý sportovní život. Mimo pravidelná fotbalová utkání a fotbalové turnaje jsou to dostihy, Hubertovy jízdy, hasičské soutěže a cvičení, turnaj v malé kopané, cyklokrosy, dětské dny se sportovním zaměřením.

Z tabulky č. 11 vyplývá, že mimo dvě obce jsou v regionu fotbalová hřiště, víceúčelová hřiště, tenisové kurty, dětská hřiště, hřiště pro malou kopanou. Tenisové kurty naleznete ve Věžkách, Čechách, Dřevohosticích a Želatovicích.

Ve 4 obcích jsou letní vyletiště (Nahošovice, Líšná, Stará Ves a Vlkoš), na kterých se pořádají letní zábavy. Kinosál je ve dvou obcích - Horní Moštěnice a Dřevohostice. V Horní Moštěnici jsou pravidelné filmové produkce. V 10 obcích jsou kulturní domy nebo sokolovny, ve kterých se konají výše popisované společenské akce. Sportovní areál je ve Staré Vsi. Za sportovními a kulturními aktivitami vyjíždějí občané také do blízkého Přerova. Ke společenským aktivitám jsou využívány i zámecké zahrady.

* Zdroj: Anketní šetření mezi obyvateli

Tabulka č. 11: Přehled spolků a zájmových organizací, společenského a sportovního vyžití v mikroregionu

Obec	Mysliv. sdružení	SDH	Tělových. jednota	Sokol	Č. svaz zahrádkářů	Český svaz chovatelů	Č. červený kříž	Jiné	Sportoviště	Kulturní zařízení	Významné kulturní, sportovní a jiné akce
Beňov	1		1		1	1	1	1	sport.areál, fot.hřiště	sokolovna,ZK, cvičiště koní	fotbal, turnaj, dostihy, Hubert. jízda, bály
Bochoř	1	1	1		1	1		1	sport-fotbal. hřiště,	sokolovna	fotbal, turnaj, hasičské soutěže
Čechy		1						1	koupaliště, volejb. hřiště, tenis.kurt		vodění medvěda, hasičská soutěž
Dobručice		1			1		1		malé hřiště	kulturní dům	hasičský bál, kácení máje
Domaželice	1	1		1	1			1	fotbal. hřiště	kulturní dům	has.cvičení, plesy, divadlo
Dřevohostice	1	1		1					hřiště - házená, tenisový kurt	sokolovna. kinosál,mys.	setkání dech.hudeb, koncerty, běh T.F.
H.Moštěnice	1	1		1	1	1	1	2	fotbal. hřiště, děts.hřiště 2x	tělocvična, areál H.Kyselky, zámecká zahrada, kinosál, sauna	fotbal, turnaje, soutěž spol.tance
Křtomil								1	fotbal. hřiště		foťb.utkáni
Lipová		1				1			fotbal. hřiště	kulturní dům	cyklokros
Lišná		1						1		výletišťe	rybářský ples
Nahošovice									hřiště – malá kopané	výletišťe	
Přestavlky	1	1			1			1	fotbal. hřiště	kult.dům	hasiči- soutěže,hody, červencová noc
Rad.Lhota		1							požár.nádrž- koupání	spol. dům	plesy, vodění medvěda
Radkovy		1							fotbal. hřiště	kult.dům	sport.den, plesy
Říkovice	1	1	1					1	fotbal. hřiště, nádrž	zámecká zahrada	fotbal, turnaje
Stará Ves	1	1			1			1	sport.areál, fotbal. hřiště	výletišťe	koncerty v kostele, drakiády, hody
Turovice		1							sport. hřiště		vodění medvěda,dětský den
Věžky									střelecký areál	ten.kurt, volej.hřiště	soutěž Zlatá diabolka, turnaj v malé kopané
Vlkoš	1		1				1	1	fotbal. hřiště, cvičiště psů	Sokolovna, Olšičky	kynolog, výstavy a soutěže,foťb.turnaj
Želatovice	1		1	1					fotbal. hřiště, tenis. kurt	sokolovna	turnaj ml.žáků ČR

Zdroj: Dotazníková šetření se starosty

3.4.4. Školství

Mateřská škola je v 10 obcích. Do šesti mateřských škol dojíždějí děti z dalších 10 obcí. Kapacita mateřských škol je dostačující. Počet dětí umístěných v Mateřských školách je 315. Výuku personálně zajišťuje 42 učitelů.

Tabulka č. 12: Mateřské školy

Mateřské školy	počet žáků	počet zaměstn.	Žáci z dojíždějících obcí
Dřevohostice	50	8	Lipová, Nahošovice, Radkovy, Křtomil
Řikovice	19	2	-
Vlkoš	26	3	Věžky
Beňov	13	2	Prusy
Přestavky	15	2	Dobruče
Stará Ves	25	2	-
Líšná	22	6	Domaželice, Čechy
Bochoř	45	4	Věžky
Želatovice	25	3	Podolí
Horní Moštěnice	75	6	-

Zdroj: Dotazníková šetření se starosty, OkÚ Přerov, 2001

Základní škola je v 8 obcích. Do těchto škol dojíždějí žáci z dalších 15 obcí. Největší jsou základní školy v Horní Moštěnici (199 žáků) a ve Dřevohosticích (355 žáků). Tyto školy jsou plně organizované, s 1. i 2. stupněm. Pracuje zde 43 pedagogických pracovníků. Školy mají běžné třídy, bez speciálního zaměření.

Školy ve zbývajících obcích (Beňov, Bochoř, Vlkoš, Domaželice, Stará Ves, Želatovice) poskytují základní vzdělání pouze 1. stupně. V těchto školách je umístěno celkem 282 žáků. Pedagogických pracovníků zde vyučuje 31. Školy mají běžné třídy, bez speciálního zaměření. Výuka ve specializovaných oborech – jazyky, informační technologie – se odehrává v zájmových kroužcích. Zájmová činnost ve školách mikroregionu je velmi bohatá. Z přehledu je zřejmé, že významná část žáků musí v průběhu navštěvování základní školy někam dojíždět. Podrobněji o jednotlivých základních školách vypovídá tabulka č. 13.

Tabulka č. 13: Základní školy

Základní školy	Počet žáků	Počet učitelů	Žáci z dojíždějících obcí
Beňov 1. stupeň	38	5	Prusy
Bochoř 1. stupeň	60	7	Vlkoš, Věžky
Horní Moštěnice 1. a 2. stupeň	199	17	Dobruče, St. Ves, Kostelec u Holešova, Přerov
Stará Ves 1. stupeň	60	6	Přestavky, Řikovice, Dobruče, Horní Moštěnice
Domaželice 1. stupeň	60	5	Čechy, Líšná
Dřevohostice 1. a 2. stupeň	355	26	Křtomil, Lipová, Líšná, Radkovy, Nahošovice, R. Lhota
Želatovice 1. stupeň	40	4	Tučín, Podolí
Vlkoš 1. stupeň	47	4	Věžky, Bochoř

9 žáků ze Staré Vsi navštěvuje Základní školu v Kostelci u Holešova.

Zdroj: Dotazníkové šetření se starosty, OkÚ Přerov, 2001

V mikroregionu nesídlí žádná střední škola, ani vysoká škola. Zdejší studenti dojíždějí do Přerova a dalších měst. Nejbližší školou univerzitního typu je Univerzita Palackého v Olomouci a Univerzita T. Bati ve Zlíně.

Zřizovatelem základních škol jsou obce dle zákona 564/1990 o státní správě a samosprávě ve školství. Budovy škol jsou majetkem obcí a obec je povinná zabezpečit technické zázemí škol. Pravomoci zaniklého školského úřadu převzal Odbor školství KÚ Olomouckého kraje.

Na pověřenou obec (MěÚ Přerov) by měla přejít agenda týkající se statistických výkazů škol, čerpání mzdových prostředků, rozpočtů škol atd. Metodické řízení škol bude zajišťovat Krajský úřad Olomouckého kraje.

Přestože jsou školy ohroženy úbytkem dětí, úroveň školství v mikroregionu je uspokojivá. Rovněž průzkum mezi obyvateli mikroregionu Moštěnka potvrdil, že občané jsou se stavem školství, a to jak na úrovni mateřských škol, tak i základních škol spokojeni. *

V mikroregionu se nachází Výchovný ústav pro mládež v Dřevohosticích. Jeho zřizovatelem je Ministerstvo práce a sociálních věcí a působností přesahuje okres Přerov. Počet svěřenců v ústavu je 40 (chlapci; 15-18 let), o které se stará asi 25 výchovných pracovníků.

3.4.5. Sociální služby

V mikroregionu Moštěnka žije 10 213 obyvatel (obyvatel starších 60ti let je 2124, z toho žen 1278, mužů 846). Terénní pečovatelské služby částečně zajišťuje pro obyvatele mikroregionu Pečovatelská služba Přerov. Kapacita Pečovatelské služby v Přerově je kapacitně omezena, nelze tedy očekávat její rozšíření o další lokality. Drobnou výpomoc poskytují dobrovolné pracovníce Českého červeného kříže. V Bochoři je dům s pečovatelskou službou, který skýtá 19 bytových jednotek.

V Radkově Lhotě se nachází Domov důchodců s kapacitou 129 míst. Jeho zřizovatelem je OkÚ Přerov. Svou kapacitu poskytuje i důchodcům mimo mikroregion Moštěnka. V mikroregionu nejsou penzióny pro důchodce - tj. pro starší občany, kteří nepotřebují komplexní péči, ale nejsou již schopni žít osamocně.

V obci Dřevohostice je Ústav sociální péče pro mentálně postižené – mládež i dospělé, který slouží pro potřeby okresu Přerov. Je v něm umístěno celkem 121 pacientů. Zřizovatelem zmíněných zařízení je prozatím Okresní úřad Přerov.

V Dřevohosticích sídlí při výchovném ústavu občanské sdružení RESOCIA, které pomáhá problematické mládeži zapojit se do života společnosti. Další charitativní organizace, nestátní nezisková nebo nadační organizace se sociálním či zdravotním zaměřením v mikroregionu nesídlí.

3.4.6. Zdravotní péče

V 6 obcích je stálá či dojíždějící lékařská služba. Jsou to: Bochoř, Vlkoš, Horní Moštěnice, Domaželice, Dřevohostice a Želatovice.

V obci Dřevohostice je největší zdravotní středisko, které je poskytuje ošetření v těchto oborech: všeobecné lékařství, interní, chirurgické, dětské, zubní, homeopatické, zubní včetně zubní laboratoře. Toto zdravotní středisko využívají občané z dalších 7 obcí.

Druhé velké zdravotní středisko sídlí v Horní Moštěnici. Ordinuje zde praktický lékař, dětský lékař a zubní lékař. Do tohoto střediska dojíždějí občané z Beňova, Staré Vsi, Přestavlk, Dobřic a Říkovic.

Ordinační hodiny v obcích mimo Dřevohostice a Horní Moštěnice jsou jedenkrát až dvakrát týdně – všeobecné lékařství. Dvakrát týdně ordinuje lékař v Bochoři, Vlkoši a Želatovicích, třikrát týdně v Domaželicích.

Další zdravotní péči pro obyvatele mikroregionu poskytuje Nemocnice v Přerově, včetně rychlé záchranné služby a pohotovostní služby.

V obci Bochoř je malé lázeňské zařízení bez statutu lázní. Lázeňské zařízení nabízí služby týkající se pohybového ústrojí (vodoléčba, masáže). Zařízení spravují Služby města Přerova, Kratochvílova ul. 14, Přerov.

Z průzkumu názorů obyvatel mikroregionu Moštěnka vyplývá, že občané hodnotí úroveň a četnost sociálních a zdravotních zařízení v mikroregionu jako uspokojivou.

3.5. Ekonomika

3.5.1. Ekonomika obcí

Ekonomickou výkonnost obcí lze v prostředí mikroregionu hodnotit výší daňových příjmů obcí a daňovou výtěžností obcí na jednoho obyvatele.

Tabulka č. 14 a graf č. 2 ukazuje srovnání daňových příjmů obcí v letech 2000 a 2001. Je zřejmé, že nová státní úprava rozpočtového určení daní z roku 2000 (zákon 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní) zvýšila obcím mikroregionu příjmy rozpočtů. Oproti minulým letům ovšem ztrácí ukazatel daňové výtěžnosti (průměr daňového příjmu obce na 1 obyvatele) svou vypovídací hodnotu o ekonomické výkonnosti jednotlivých obcí a dostává se více do rovnováhy (orientace daňových příjmů obcí na počet obyvatel).

* Zdroj: Anketní šetření mezi obyvateli mikroregionu

** Zdroj: Anketní šetření mezi obyvateli mikroregionu

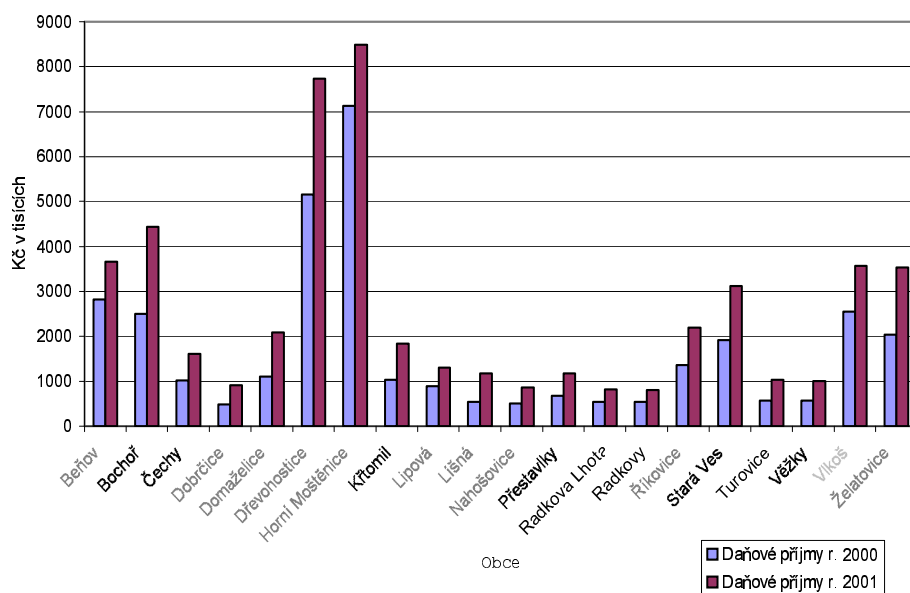
Tabulka č. 14: Ekonomická výkonnost obcí

Obec	Daňové příjmy		Rozpočt. příjmy r. 2001	Daňová výtežnost na 1 obyv. za rok 2001
	r. 2000	r. 2001		
Beňov	2827	3660	5034	5,335
Bochoř	2500	4440	11165	4,664
Čechy	1015	1613	2620	4,844
Dobruška	486	916	1273	4,603
Domaželice	1106	2082	4371	4,668
Dřevohostice	5158	7727	26189	4,894
Horní Moštěnice	7129	8494	13883	5,414
Křtomil	1034	1837	2238	4,437
Lipová	885	1299	2458	5,238
Lišná	545	1170	2169	5,294
Nahošovice	513	860	1001	4,699
Přestavky	677	1178	1723	4,62
Radkova Lhota	550	815	1595	3,739
Radkovy	540	811	1112	4,556
Řikovice	1368	2193	4227	4,82
Stará Ves	1918	3115	5586	5,399
Turovice	565	1026	1548	4,601
Věžky	570	1006	1106	4,813
Vlkoš	2549	3575	7740	4,799
Želatovice	2043	3533	6113	6,755
Celkem	33978	48859	103151	
Průměr. daňová výtežnost na obyv. mikroregionu	3,374	4,907		

Zdroj: OkÚ Přerov; Dotazníkové šetření se starosty (údaje jsou uváděny v tisících Kč)

Daňové příjmy mikroregionu mají stoupající tendenci. Oproti roku 2000, kdy průměrná daňová výtežnost činila 3374 Kč na obyvatele, v roce 2001 tato hodnota, dle prognózy OkÚ Přerov, vzrostla na 4852 Kč na obyvatele. Ve srovnání s průměrnou daňovou výtežností okresu Přerov, která dosáhla 5394 Kč, jsou ovšem daňové příjmy veřejných rozpočtů mikroregionu stále pod okresní úrovní.

Graf č. 2: Srovnání daňových příjmů v letech 2000 a 2001

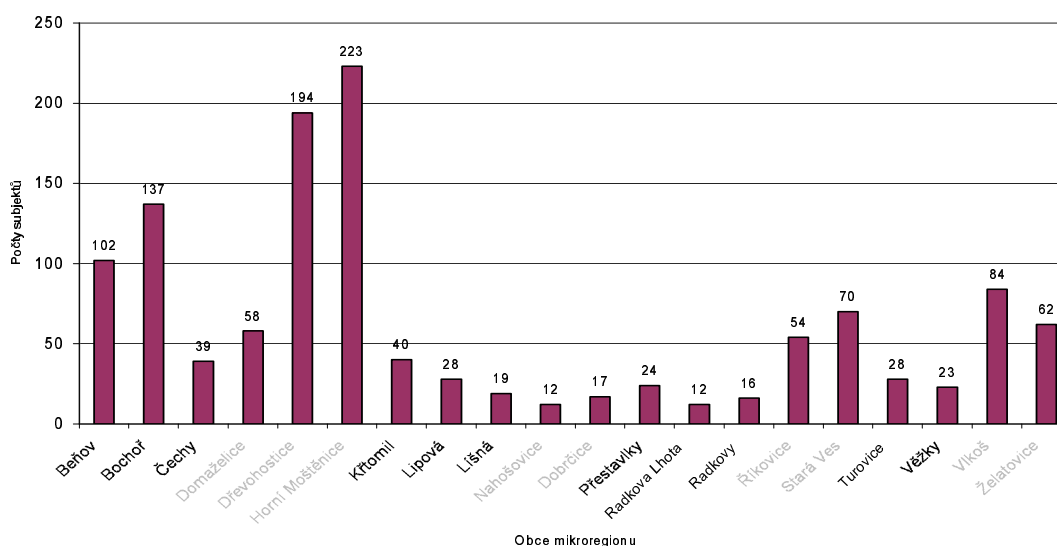
Pro ilustraci jsou v tabulce uvedeny celkové příjmy obecních rozpočtů v roce 2001. V roce 2001 celkový objem prostředků veřejných financí činil v mikroregionu Moštěnka 104 517 000 Kč. Některé rozpočty obcí jsou v přehledu navýšeny o jednorázové příjmy (dotace, půjčky).

Dluhová služba (roční splátky úvěrů, jistín a úroků) obcí se pohybuje v průměru okolo 19% veřejných rozpočtů obcí. Přičemž pouze 5 obcí – Čechy, Stará Ves, Přestavky, Domaželice a Horní Moštěnice „netrpí“ žádnými dluhovými závazky. Nejvyšší dluhovou službou jsou zatíženy některé nejmenší obce, zejména Dobříčice (58%) a Turovice (31%).

3.5.2. Struktura ekonomických subjektů

V mikroregionu Moštěnka se nachází dle „Registru ekonomických subjektů“ spravovaného Statistickým úřadem ČR, 1242 ekonomických subjektů. Tento souhrn je tvořen veškerými statistickými jednotkami mikroregionu, které vykazují nějakou ekonomickou aktivitu. V přehledu jsou zahrnuty kromě podnikatelských i subjekty neziskové (spolky, zájmová sdružení) a také subjekty veřejnosprávní.

Graf č.3: Počty ekonomických subjektů mikroregionu Moštěnka

Nejvíce ekonomických subjektů je ve dvou největších obcích mikroregionu: v Horní Moštěnici a Dřevohosticích, kde se počet ekonomických subjektů pohybuje okolo 200. Nutno podotknout, že uvedený přehled je částečně zkreslen tzv. spícími subjekty, které reálně nevyvíjejí žádnou aktivitu.

Tabulka č. 15: Typy podnikatelských subjektů

Typ subjektu	počet	podíl v %
Podnikatelé-fyzické osoby	981	79,0%
Samostatně hospodařící rolníci	95	7,6%
Obchodní společnosti	36	2,9%
Akciové společnosti	4	0,3%
Družstevní organizace	2	0,2%
Příspěvkové organizace	2	0,2%
Zahraniční osoby	14	1,1%
Státní organizace	21	1,7%
Neziskové organizace	87	7,0%
Celkem	1242	100,0%

Zdroj: RES 2001, Český statistický úřad

Největší podíl ekonomických subjektů, dle tabulky č. 15, tvoří podnikatelé - fyzické osoby, kteří ze 79 % pokrývají veškerou početní ekonomickou základnu mikroregionu. Dalšími početnými typy jsou samostatně hospodařící rolníci a nestátní neziskové organizace. Pro ekonomickou základnu mikroregionu jsou významné obchodní společnosti a dále akciové společnosti, které jsou významnými zaměstnavateli v mikroregionu.

* Dotazníkové šetření se starosty

Tabulka č. 16: Velikostní struktura ekonomických subjektů

Velikost	Počet	Podíl kategorie v %	Podíl kategorie v %
Neuveдено	342	27,5%	86,0%
Bez zaměstnanců	726	58,5%	
1 až 5	131	10,5%	14,0%
6 až 9	21	1,7%	
10 až 19	10	0,8%	
25 až 49	5	0,4%	
50 až 99	3	0,2%	
100 až 199	4	0,3%	
Celkem	1242	100,0%	100,0%

Zdroj: RES 2001, Český statistický úřad

Tabulka č. 16 ukazuje rozvrstvení ekonomických subjektů podle kategorie počtu zaměstnanců. Podniků schopných stabilně přispívat ke zvýšení zaměstnanosti v mikroregionu (podniky v kategorii nad 10 zaměstnanců) je 1,7% z celkového počtu a jsou to převážně akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným.

Tabulka č. 17: Odvětvová struktura ekonomických subjektů

Odvětví	Počet subjektů	Podíl v %
Zemědělství a lesnictví	108	8,7%
Průmysl	202	16,3%
Stavebnictví	157	12,6%
Maloobchod, velkoobchod	332	26,7%
Obchodní služby	106	8,5%
Ostatní služby	90	7,2%
Pozemní doprava	87	7,0%
Prodej a údržba mot. vozidel	29	2,3%
Společenská, zájmová, sportovní rekreační činnost	89	7,2%
Veřejná správa, zdrav., soc. péče, školství	42	3,4%
Celkem	1242	100,0%

Zdroj: RES, Statistický úřad ČR

Tabulka č. 17 popisuje odvětvovou strukturu ekonomických subjektů. Je nutné zdůraznit vliv velkého počtu podnikatelů - fyzických osob, tzn. že velkou část tvoří drobní podnikatelé, řemeslníci apod. Větší podnikatelské subjekty v mikroregionu působí zejména v zemědělství (Agras a.s., Salix Morava a.s., ZD Dřevohostice), strojírenství a kovodělném průmyslu (Plastico s.r.o., Z+Z Dřevohostice) a potravinářství (Hanácká Kyselka a.s., Xaverov holding a.s. aj.).

3.5.3. Zemědělství

Zemědělské obhospodařování půdy je významnou součástí ekonomických aktivit ve sledované oblasti mikroregionu, neboť se prakticky celá nachází v jedné z nejméně rozvinutých oblastí České republiky.

Zemědělství v posledních letech prošlo náročným a složitým procesem transformace a privatizace, jehož cílem bylo především narovnání majetkových vztahů a postupný přechod na tržní ekonomiku.

Až na jednu výjimku (Křtomil Ř2) je území mikroregionu Moštěnka začleněno do řepařské výrobní podoblasti Ř1 s rozvinutou zemědělskou výrobou. V jednotlivých obcích působí 3 velké subjekty podnikající v zemědělství, a to: Agras Želátovice, Salix Morava Horní Moštěnice a ZD Dřevohostice a několik soukromých zemědělců. Produkce je zaměřena tradičně jak na rostlinnou výrobu, kde převažuje produkce obilovin, olejnin a krmiv, tak i na chov dobytka (výroba mléka a hovězího i vepřového masa). Podle údajů z dotazníkového šetření se starosty je v zemědělské prvovýrobě zaměstnáno přibližně do 340 osob, z toho 35 – 40 tvoří samostatně hospodařící zemědělci (sedláci) a u nich zaměstnané osoby.

3.5.4. Lesnictví

Z celkových 18% lesnatosti okresu Přerov se v mikroregionu Moštěnka nachází cca 594,2 ha pozemků určených k funkci lesa v majetku obcí a soukromých vlastníků. K tomu je třeba připočítat cca 6 ha vojenských lesů v k.ú. Bochoř, další část tvoří lesní pozemky spravované státním podnikem Lesy

České republiky (Lesní správa Prostějov a lesní správa Bystřice p. H.) na katastru obce Vlkoš a Křtomil a remízky o výměře 1,3 ha v katastrálním území obcí Horní Moštěnice a Nahošovice. V mikroregionu Moštěnka činí celková výměra lesní půdy 1078,3 ha.

3.5.5. Průmysl a stavebnictví

Průmyslová základna okresu Přerov doznala v průběhu 90. let významných změn. Došlo ke snížení počtu pracovníků v průmyslu, ke změnám v odvětvové struktuře průmyslu, ve velikostní struktuře podniků. Dominantním průmyslovým odvětvím okresu zůstává strojírenství a kovovýroba, silnou pozici si nadále udržuje výroba stavebních hmot. Přestože došlo vlivem rozvoje malého a středního podnikání k výraznější územní diverzifikaci průmyslu okresu, stěžejní průmyslové podniky okresu jsou nadále koncentrovány především do větších měst okresu Přerov.

Průmysl spolu se stavebnictvím tvoří 26,9 % ekonomické základny mikroregionu. Jsou zde koncentrovány podniky potravinářského průmyslu (Hanácká kyselka a.s. – Horní Moštěnice, Xaverov holding a.s. – Želatovice, Olnix s.r.o. – Beňov, Sandra s.r.o. – Dobruška), dále kovodělného průmyslu (Plastico s.r.o. – Domažlice, DSD Dostál – Dřevohostice, Almont v.o.s – Horní Moštěnice, ČOB slévárna barevných kovů - Beňov). Další oblasti jsou zastoupeny jednotlivě, za zmínku z větších podnikatelských subjektů stojí firma Z+Z Dřevohostice, která se zabývá výrobou a opravou elektromotorů a firma NESECO – Nahošovice vyrábějící plastové doplňky.

Sektor stavebnictví je tvořen především drobnými stavebními řemeslníky (zedník, malíř apod.). Největší firmou v oboru stavebnictví je firma SEOB-WOOD (80 zaměstnanců) – Vlkoš vyrábějící okna, fa SISCO (15 zaměstnanců) provozující stavební činnost a M+O Instalace (10 zaměstnanců). V Obci Čechy sídlí firma Tenbrik s.r.o., která provozuje stavebniny.

3.5.6. Komerční služby

V mikroregionu se nacházejí služby různorodé povahy, od služeb výrobních až k službám nevýrobním. Koncentrace těchto služeb je v porovnání s většími městy jako Přerov na nižší úrovni. Je to způsobeno nízkou koupěschopností venkovského obyvatelstva. Vyšší standard poskytují větší obce.

U služeb výrobního charakteru se jedná především o drobné řemeslnické živnosti (oprava automobilů, stolařství, výroba nábytku, stavební řemesla, zámečnictví, klempířství apod.). Živnosti jsou zpravidla tvořeny jedním až pěti pracovníky.

Nevýrobní komerční služby jsou většinou tvořeny službami občanské vybavenosti, uspokojujícími přímé potřeby obyvatel mikroregionu (podrobněji kapitola občanská vybavenost).

Služby přesahující regionální charakter poskytuje v oblasti mezinárodní dopravy OMEGA servis holding a.s. - Želatovice. Pozemní doprava tvoří 7 % ekonomické základny mikroregionu.

3.6. Trh práce

V souvislosti s přechodem českého ekonomického systému na tržní hospodářství se následně projeví změny ve vztazích na trhu práce. Nezaměstnanost se zařadila mezi hlavní negativní rysy společnosti. Dlouhodobá nezaměstnanost se přitom stala ekonomickým, psychologickým, sociálním a kulturním problémem.

3.6.1. Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti v okrese Přerov

Území mikroregionu Moštěnka je součástí správního území Úřadu práce Přerov, který na území okresu Přerov naplňuje státní politiku zaměstnanosti. Je místem vyhodnocování trhu práce, evidence nezaměstnaných, zprostředkovává zaměstnání, poskytuje poradenské služby a rekvalifikace.

K 31. 10. 2001 bylo na Úřadu práce (dále jen ÚP) v Přerově evidováno 7 751 uchazečů o zaměstnání. V meziročním srovnání došlo ke snížení o 1 143 uchazečů, oproti lednu tohoto roku o 1 839 uchazečů, čímž se nadále potvrdil sestupný trend započatý v 1. polovině roku 2001. Z celkového počtu je registrováno 3 965 žen, což je 51,2%. Občanů se změněnou pracovní schopností – ZPS bylo 892, tj. 11,5%. Dlouhodobě evidovaných nezaměstnaných (nad 6 měsíců.) bylo registrováno 4 910, tj. 63,3%. Hmotné zabezpečení bylo v době našeho šetření poskytováno 2 229 uchazečům, tj. 28,75% evidovaných na ÚP. Během měsíce října se nově zaevidovalo 808 osob, což je o 91 osob méně než v předchozím měsíci.

* Zdroj: Katastrální úřad v Přerově

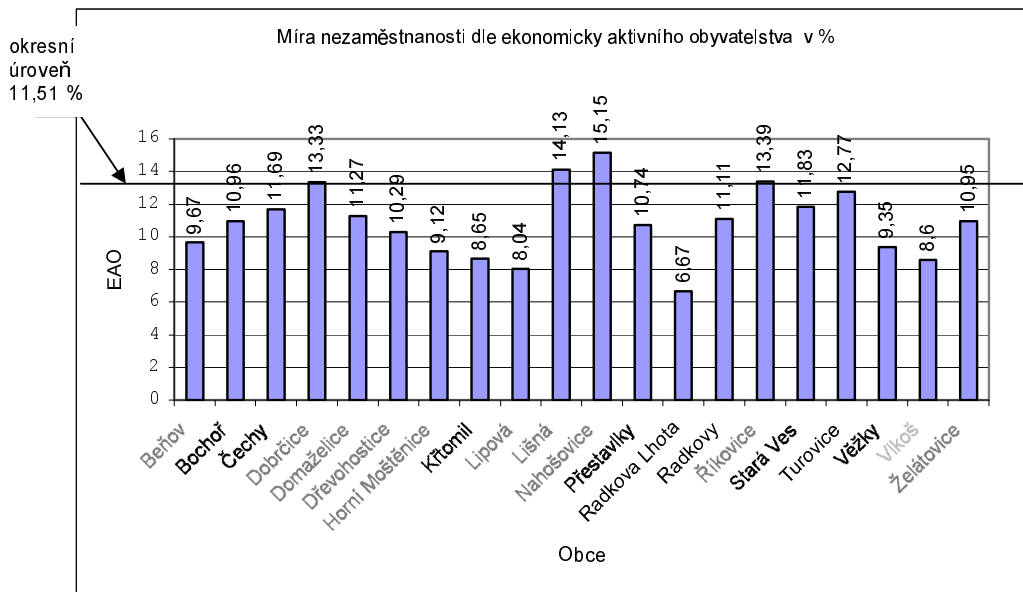
** Zdroj: Strategický plán okresu Přerov, 1998

*** Zdroj: ÚP Přerov 2001

3.6.2. Trh práce v mikroregionu

V mikroregionu Moštěnka v říjnu 2002 činila míra nezaměstnanosti, dle Ekonomicky aktivního obyvatelstva, 10,43%. V okrese Přerov byla k tomuto datu nezaměstnanost 11,51%.

Graf č. 4: Míra nezaměstnanosti v obcích mikroregionu Moštěnka

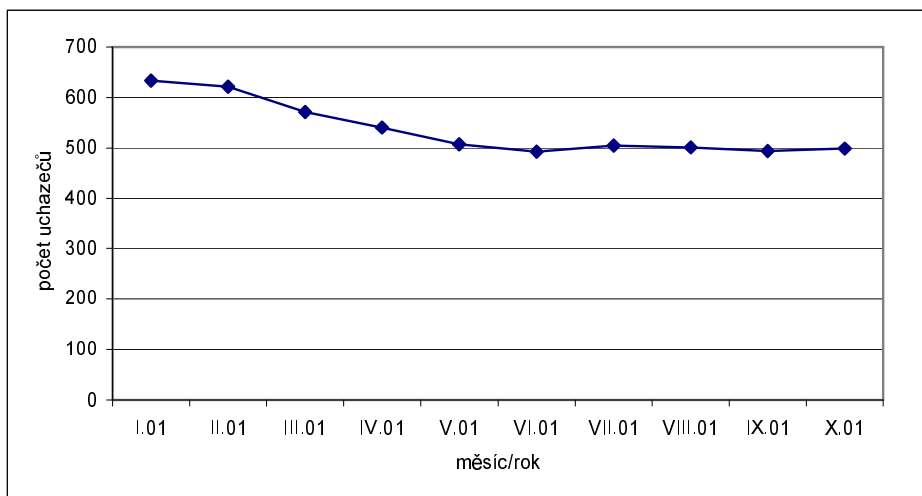

Zdroj: ÚP Přerov, 10/2001

K 31. říjnu 2001 v mikroregionu klesl počet uchazečů o práci o 110 osob. Největší poptávka po práci byla zaznamenána v prosinci roku 2000, kdy se ucházelo o práci 544 obyvatel mikroregionu, což je 6% z celkového počtu uchazečů o práci v okrese Přerov (9 203).

V průběhu roku 2001 poptávka po zaměstnání nepatrně klesala. Nejnižší hodnotu měla v červnu roku 2001, od července začala opět stoupat a v říjnu tohoto roku dosáhla hodnoty 436 z celkového počtu 7 751, což činí 5,63% z celkového počtu nezaměstnaných v okrese Přerov. K 31. říjnu 2001 přesáhlo okresní úroveň nezaměstnanosti 6 obcí. Nejvyšší nezaměstnanost trpí nejmenší obce mikroregionu s pouze drobnou podnikatelskou základnou, které se nachází spíše mimo hlavní dopravní tahy (Nahošovice, Líšná, Dobruška, Říkovice).

Graf č.5: Počet uchazečů o práci v mikroregionu za období 1-10/2001

Zdroj: ÚP Přerov, 2001

K největším zaměstnavatelům v mikroregionu patří zemědělská družstva, Hanácká kyselka v Horní Moštěnici s 220 zaměstnanci, firma ČOB Vlkoš s 80 zaměstnanci, firma Z+Z Dřevohostice se

45 zaměstnanci, firma Plastico s.r.o. v Domaželicích se 40 zaměstnanci. K velkým zaměstnavatelům mikroregionu patří i sociální ústavy v Radkově Lhotě a Dřevohosticích.

Dá se předpokládat další zvyšování nezaměstnanosti v zimních měsících, což je dáno sezónností některých prací.

Vývoj nezaměstnanosti v mikroregionu Moštěnka je přímo úměrný vývoji nezaměstnanosti v Přerově. Vazba je dána uzemní spádovostí mikroregionu k městu Přerovu, ve kterém působí většina zaměstnavatelů obyvatel mikroregionu.

Z dotazníkového šetření mezi obyvateli mikroregionu vyplývá, že převážná většina za prací dojíždějících obyvatel dojíždí do města Přerova, kde jsou soustředěny i některé instituce státní správy. Někteří obyvatelé dojíždějí i do vzdálenější Olomouce. V části mikroregionu v okolí Dřevohostic část obyvatel dojíždí do Bystřice pod Hostýnem.

Tabulka č.18: Vývoj míry nezaměstnanosti dle ekonomicky aktiv. obyvatelstva

Název obce	EAO	Uchazeči o práci v měsících r. 2001								míra nezaměstn. dle EAO	počet umíst. uch. na VPP
		3	4	5	6	7	8	9	10		
Beňov	331	46	44	41	40	40	32	32	32	9,67	
Bochoř	429	63	57	49	44	46	44	44	47	10,96	1
Čechy	154	16	14	15	13	16	15	17	18	11,69	
Dobruška	90	13	13	12	10	13	16	16	12	13,33	
Domaželice	204	33	30	27	23	23	23	22	23	11,27	2
Dřevohostice	748	71	67	62	69	75	73	75	77	10,29	6
Horní Moštěnice	735	82	73	66	65	65	68	63	67	9,12	
Křtomil	185	21	20	20	18	15	15	16	16	8,65	
Lipová	112	9	10	10	9	9	8	9	9	8,04	
Líšná	92	14	13	12	11	11	12	14	13	14,13	
Nahošovice	66	13	13	15	15	13	12	11	10	15,15	
Přestavky	121	15	15	15	15	15	15	17	15	10,74	
Radkova Lhota	45	2	3	3	2	2	3	3	3	6,67	
Radkovy	81	7	8	7	7	11	10	10	9	11,11	
Říkovice	224	34	36	34	34	33	34	30	30	13,39	
Stará Ves	279	37	33	32	34	33	34	32	33	11,83	
Turovice	94	11	12	11	8	9	13	13	12	12,77	
Věžky	107	14	13	11	11	11	10	10	10	9,35	
Vlkoš	372	36	37	33	34	33	30	31	32	8,60	1
Želatovice	274	33	33	33	30	31	30	28	30	10,95	
CELKEM	4371	534	511	475	458	471	467	462	466	10,46	10
Okres Přerov	67 327	8 941	8 576	8 139	8 096	8 360	8 269	7 958	7 751	11,51	191

Zdroj: ÚP Přerov

Poměrně účinně se jeví snižování nezaměstnanosti prostřednictvím rozvoje podnikání a ekonomického růstu. Zvýšení zaměstnanosti lze podpořit pomocí pracovních míst financovaných z veřejných rozpočtů (veřejně prospěšné práce, dotovaná místa, místa ve veřejných službách).

3.6.3. Aktivní politika zaměstnanosti (APZ)

Pomocí APZ v okrese Přerov bylo za měsíc říjen 2001 umístěno 120 nezaměstnaných, od počátku roku to činí 1 062 uchazečů.

Pozn.: Následující hodnoty jsou uvedeny od počátku roku 2001 po sledovaný měsíc tohoto roku (10/2001)

- Veřejně prospěšné práce (VPP) - počet umístěných uchazečů: 255 osob. V mikroregionu Moštěnka bylo zaměstnáno 10 osob na VPP.
- Společensky účelná pracovní místa – počet umístěných uchazečů: 576 osob.
- Absolventská místa – počet umístěných uchazečů: 217 osob.
- Absolventi na odborné praxi dle nařízení vlády č.325 – počet umístěných uchazečů: 14 osob.
- Místa pro ZPS v chráněných dílnách a pracovištích: počet umístěných uchazečů: 0 osob.

* Zdroj: Anketní šetření mezi obyvateli mikroregionu

Další možností aktivní politiky zaměstnanosti je větší využití rekvalifikačních kurzů připravovaných Úřadem práce v Přerově.

3.7. Dopravní a technická infrastruktura

3.7.1. Dopravní infrastruktura

V mikroregionu Moštěnka patří hustota dopravní sítě mezi průměr v porovnání s Olomouckým krajem.

Na celém území mikroregionu Moštěnka je jedna silnice I. třídy, která je v západní části mikroregionu. Jde o silnici I/55 vedoucí z Přerova přes Horní Moštěnici směrem na Hulín. V mikroregionu Moštěnka je převaha silnic II. a III. třídy, které jsou většinou zastaralé a zpravidla vedou v trasách přes samotná centra obcí, což nevyhovuje dnešním dopravním požadavkům. Tato situace v obcích způsobuje zhoršení bezpečnosti silničního provozu a lokální zhoršení životního prostředí vlivem exhalací z projíždějících aut. Toto platí obzvláště pro obec Horní Moštěnice, kterou prochází silnice I. třídy s velkou hustotou provozu. Ani technický stav dopravní infrastruktury, zejména povrchů silnic, není příliš uspokojivý. Většina silnic je narušena místními i plošnými výtluky, povrchy vykazují značné nerovnosti a jsou často záplatované. Některé komunikace jsou přetěžovány těžkou dopravou (Říkovice, Vlkoš, Nahošovice). Taktéž vodorovné značení na silnicích by vyžadovalo lepší údržbu a častější obnovu. Tento stav je způsoben především nedostatkem finančních prostředků na opravy a údržbu. Podobným způsobem lze hodnotit i stav místních komunikací ve správě jednotlivých obcí.

Většina obcí mikroregionu Moštěnka se nachází na území vymezeným silnicemi I. a II. třídy a to konkrétně silnicí II/150 vedoucí z Přerova do Bystřice pod Hostýnem, silnicí II/490 z Holešova do Říkovice a silnicí I/55 z Říkovice do Přerova. Výjimky tvoří obce Bochoř, Věžky a Vlkoš v západní části mikroregionu, které leží na silnici II. třídy II/436 a dále jsou to obce Nahošovice, Radkovy a Radkova Lhota, které leží ve východní části mikroregionu.

Nejvýznamnější dopravní stavbou pro mikroregion Moštěnka bude výstavba dálnice D1, úsek 0136, vedoucí z Říkovice do Přerova, kde se plánuje termín zahájení stavby na rok 2004. Nájezd a výjezd na tuto dálnici je plánován u obce Říkovice. Úsek dálnice v délce 10,1 km má míjet obec Říkovice z pravé strany (bráno ze směru od Hulína) a má pokračovat kolem Horní Moštěnice, kterou míjí zleva a Bochoře, který míjí zprava a dále pokračuje směrem k západní části Přerova.

Druhou nejvýznamnější dopravní stavbou v mikroregionu má být obchvat (tzv. by-pass) okolo Horní Moštěnice, kde je plánován termín zahájení stavby na konec roku 2002 s předpokládanými náklady 320 milionů korun.*

Hustota železniční sítě Českých drah v mikroregionu Moštěnka je nedostatečná, ale nevymyká se z průměru v Olomouckém kraji. Železniční zastávka je jen ve Věžkách na trati 300 a v Horní Moštěnici a Říkovici na trati 330. Staví zde pouze osobní vlaky. Obě dvě tyto tratě jsou situovány ve východní části mikroregionu.

Tabulka č.19: Silnice I a II třídy v mikroregionu Moštěnka

Třída	Číslo silnice	Směr
I	I/55	Přerov - Horní Moštěnice - Říkovice - Hulín
II	II/150	Přerov - Domaželice - Dřevohostice - Bystřice p/Hostýnem
II	II/436	Přerov - Bochoř - Vlkoš - Chropyně
II	II/490	Holešov - Stará Ves - Říkovice

Zdroj: OkÚ Přerov

Vlastnické právo k silnicím I. třídy přísluší státu a vykonává ho Ministerstvo dopravy a spojů ČR, majetkovou správu vykonávají příslušné Správy a údržby silnic. Podle zákona č.157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů, přechází vlastnictví silnic II. a III. třídy dnem nabytí účinnosti rozhodnutí do vlastnictví Olomouckého kraje. Péče o ně bude plně v jeho kompetenci.

Jako reálná se v současné době jeví možnost civilního využití letiště Bochoř u Přerova. V současnosti letiště provozuje soukromá letecká firma Olimex. Na základě výsledků řízení MO pro výběr provozovatele civilní části letiště a po dovybavení leteckým pozemním zařízením podle civilních předpisů by mohlo být toto letiště využito i pro mezinárodní provoz větších typů letadel. Rozsah

* Zdroj: Koncepce rozvoje silniční sítě v Olomouckém kraji do roku 2005

provozu bude však zřejmě nutno omezovat vzhledem k celkové hlukové zátěži v souvislosti s vojenským letištěm.*

3.7.2. Dopravní obslužnost

Dopravní obslužnost je v mikroregionu zajištěna celoplošně autobusovou dopravou, kterou zajišťují firmy Connex Morava a.s. a ČSAD Kroměříž a.s.. Četnost spojení je vyhovující v průběhu pracovního týdne. Ve dnech volna četnost spojení zvláště v menších obcích, ležících mimo hlavní dopravní tahy, rapidně klesá. Autobusová doprava není ekonomicky soběstačná. Stát prostřednictvím OkÚ dotuje ztrátovost na linkách tzv. základní dopravní obslužnosti. Obce přispívají v průměru 220 Kč na jednoho obyvatele na ztrátovost na linkách ostatní dopravní obslužnosti, nad rámec obslužnosti základní.

V mikroregionu je dostupná osobní železniční doprava na trati Přerov – Břeclav v obci Horní Moštěnice a Říkovice a na trati Přerov – Brno v obci Věžky.

3.7.3. Technická infrastruktura

V současné době jsou odpadní vody vyprodukované na území mikroregionu Moštěnka odváděny do dvou funkčních čistíren odpadních vod (ČOV), které jsou na odpovídající technologické úrovni. Tento nejúčinnější systém likvidace odpadních vod je využíván v obcích Horní Moštěnice a Vlkoš. V obci Želatovice je vybudována ČOV pouze pro novou soustředěnou výstavbu cca 30 rodinných domků. Mimo výše uvedené obce je systém likvidace odpadních vod naprosto nevyhovující (viz přehled v tabulce č. 20). Dobudování systému čistíren odpadních vod by proto mělo být prioritou dalšího rozvoje obcí v mikroregionu.

Tabulka č. 20: Přehled infrastruktury v obcích

Obec	Centrální ČOV	Jiné ČOV	Kanalizace	Vodovod	Plyn
Beňov	ne	ne	ano	ano	ano
Bochoř	ne	ano	ano	ano	ano
Čechy	ne	ne	ano	ano	ano
Dobříčice	ne	ne	ano	ano	ano
Domaželice	ne	ne	ano	ano	ano
Dřevohostice	ne	ne	částečná	ano	ano
Horní Moštěnice	ano	ne	ano	ano	ano
Křtomil	ne	ne	částečná	ano	ano
Lipová	ne	ne	částečná	ano	ano
Líšná	ne	ne	ano	ano	ano
Nahošovice	ne	ne	ano	ano	ano
Přestavky	ne	ne	ano	ano	ano
Radkova Lhota	ne	ne	částečná	ano	ano
Radkovy	ne	ne	ano	ano	ano
Říkovice	ne	ne	ano	ano	ano
Stará Ves	ne	ne	ano	ano	ano
Turovice	ne	ne	ano	ano	ano
Věžky	ne	ne	ano	ano	ano
Vlkoš	ano	ne	ano	ano	ano
Želatovice	ne	ano	ano	ano	ano

Zdroj: Dotazníkové šetření se starosty

Všechny obce mikroregionu jsou zásobovány pitnou vodou skupinovým vodovodem Vodovodů a kanalizací Přerov a.s.

V mikroregionu Moštěnka nejsou žádné velké výrobní zdroje elektrické energie. V lokalitě „Splav“ na toku Moštěnky jsou v provozu dvě malé vodní elektrárny (MVE). V území je zajištěna dodávka a rozvod elektrické energie sítí Severomoravské energetiky a.s., rozvodného závodu

* Zdroj: Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje

Přerov. Kapacita této rozvodné sítě je dostačující, v případě požadavků je technicky realizovatelné její navýšení.

Všechny obce mikroregionu jsou plynofikovány a ve většině případů napojeny na veřejné rozvody ve vlastnictví Severomoravské plynárenské a.s.

Na území mikroregionu existuje pevná telefonní síť společnosti Český telecom a.s. Pokrytí signálem GSM operátorů Eurotel Praha spol. s r. o., Radiomobil a.s. a Český mobil a.s. je vyhovující. Část obce Beňov má zaveden rozvod kabelové televize.

3.8. Životní prostředí

3.8.1. Ochrana ovzduší

Kvalita ovzduší je ve sledovaném území na relativně velmi dobré úrovni, což je dáno jednak plošnou plynofikací všech obcí a jednak absencí velkého průmyslového znečišťovatele. Zdroji znečištění ovzduší jsou převážně kotelny na pevná paliva, ve kterých jsou občas spalovány méně hodnotné druhy paliv. Některé právnické osoby působící v mikroregionu a část občanů doposud používá k vytápění tuhá paliva (koks, uhlí). Spalováním plynu dochází sice k produkci znečišťujících látek, zejména NO_x , což však nezpůsobuje znečištění ovzduší nad limity povolené zákonem. Zhoršení nastává pouze v obcích, kde jsou v provozu kotelny na tuhá paliva a to při specifických klimatických podmínkách, zvláště v zimním období.

Mezi znečišťovatele ovzduší patří i někteří obyvatelé obcí, kteří v důsledku zvyšování cen zemního plynu spalují nekvalitní druhy paliv.

Mimo dálkového přenosu jsou dnes významnějšími znečišťovateli ovzduší především bodové zdroje v místech bez plynofikace a objekty s velkou koncentrací hospodářských zvířat, zejména prasat. Mezi znečišťovatele ovzduší patří zejména subjekty uvedené v tabulce č. 21.

Tabulka č. 21: Zdroje znečišťovatelů ovzduší

Znečišťovatel	Zdroj znečištění
Letiště Bochoř	kotelna na tuhá paliva
PRECHEZA	lmise
Jednota Věžky	kotelna na tuhá paliva
ZD SALIX Vlkoš	kotelna na tuhá paliva
Zámek Přestavky	kotelna na tuhá paliva
Lakovna Beňov	výpary z barev
ZD Beňov	kotelna na tuhá paliva
ČD Říkovice	Kotelna na tuhá paliva
AGRAS Želatovice	Velkokapacitní vepřín v Želatovicích

Zdroj: Dotazníkové šetření se starosty

V posledních letech však dochází k výraznému absolutnímu snižování objemu emisí škodlivin produkovaných spalovacími a technologickými procesy na území mikroregionu. Je to výsledek jednak aktivních opatření provozovatelů zdrojů znečišťování za účelem dosažení emisních koncentrací v souladu s emisními limity dle vyhlášky MŽP ČR č. 117/1997 Sb., kterou se stanovují emisní limity a další podmínky provozování stacionárních zdrojů znečišťování a ochrany ovzduší, ve znění pozdějších předpisů. Mezi tato opatření lze zařadit decentralizaci a plynofikaci tepelných zdrojů provozovatelů zdrojů znečišťování všech kategorií a realizaci ekologických technologií, resp. technicko-organizačních opatření, snižujících množství exhalací ze zdrojů a technologických procesů.

Výraznější zájem a poptávku spotřebitelské veřejnosti o využívání lehce dostupných, domácích a přitom i levných paliv a energií, jako jsou obnovitelné a alternativní zdroje energie, lze očekávat až v souvislosti s cenovou liberalizací klasických fosilních paliv a energií, která výrazně zdraží zejména ceny elektrické energie a zemního plynu. Nejrozšířenější složkou obnovitelných zdrojů v mikroregionu je, a nepochybně i nadále bude, biomasa, zejména palivové dříví a dřevní odpad.

Využívání ostatních forem obnovitelných resp. alternativních forem energií (sluneční energie, větrné energie, energie vody, tepelných čerpadel, bioplynu atd.) bude mít pravděpodobně rovněž vzestupný trend zejména u individuálních investorů, jejich přínos pro palivo-energetickou bilanci mikroregionu je však zatím zanedbatelný. I když jejich význam a využití bude v příštích letech v souvislosti s liberalizací cen ostatních paliv a energií vzrůstat, budou mít stále pouze charakter doplňujícího spektra klasických paliv a energií, zato však energií stálých, čistých a relativně levných.

Vzhledem k velikosti jednotlivých sídel a k dopravní poloze celého území se nepředpokládá zvyšování zátěže ovzduší v souvislosti s rostoucí automobilizací.

3.8.2. Vodní plochy

Celé území mikroregionu Moštěnka patří do povodí řeky Moravy a nejvýznamnějším vodním tokem je zde říčka Moštěnka se svými přítoky Býškovickým potokem, Dolnonětčickým potokem, Bystřičkou, Šišemkou, Kozrálkou a Líšenkou. Mimo říčku Moštěnku se v mikroregionu nalézají další vodní plochy, k nimž náleží drobná vodní toky (přirozené i umělé), menší vodní nádrže (VN) aj. V roce 2000 byly uvedeny do provozu vodní nádrže Radkovy a Radkova Lhota. Přehled vodních ploch uvádí tabulka č. 22.

Tabulka č. 22: Přehled vodních ploch

Název obce	Přirozený tok	Upravený tok	Vodní nádrž
Beňov*)	92796	12123	4663
Bochoř	34921		581
Čechy	20663	1168	1923
Dobruška	17930		
Domažovice	65113		
Dřevohostice	112299		
H. Moštěnice	71742	24139	5054
Křtomil	36748		19633
Lipová	40673	5144	32590
Lišná	30270	1123	
Nahošovice	10091		
Přestavky	25285		327
Radkova Lhota	29973		
Radkovy	54911		
Říkovice	16027	34066	
Stará Ves	11805		
Turovice	43074		
Věžky	32583	3276	
Vlkoš**)	96449		5720
Želatovice	23298	6921	
Celkem	866651	87960	70491
V %	84,5	8,6	6,9
Souhrn vodních ploch	1025102 m ²		

Zdroj: Katastrální úřad v Přerově. Výměry vodních ploch jsou v m²

*) – včetně k. ú. Prusy, **) – včetně k. ú. Kanovsko.

V důsledku povodňových událostí v červenci roku 1997 došlo k poškození většiny významnějších vodních toků na území mikroregionu, některých vodních nádrží, vodohospodářských objektů a dalších zařízení. Bezprostředně po této povodni bylo započato s odstraňováním škod na vodních tocích a vodohospodářských dílech, které spočívalo především v uvolňování a zabezpečení průtočnosti koryt, odstraňování náplavů, v sanaci nádrží a stabilizaci břehů.

3.8.3. Ochrana vod

Obyvatelé mikroregionu jsou vesměs zásobováni vodou z veřejného vodovodu Přerov (který je jedním z 15 skupinových vodovodů v okrese) a z 9 samostatných vodovodů. Větší problémy s kvalitou pitné vody u vodovodů provozovaných akciovou společností Vodovody a kanalizace Přerov se neprojevují.

V území neexistuje významný průmyslový znečišťovatel povrchových vod. V současných podmínkách ovlivňují rozhodujícím způsobem jakost povrchových vod především bodové zdroje znečištění, jako jsou např. objekty soustředěné zemědělské živočišné výroby. Kontaminace podzemních vod na území mikroregionu je způsobena odpadními produkty z průmyslové výroby, zemědělstvím, skládkováním a vlivem velmi hustého osídlení. Nejvýraznější poškození podzemních vod na území mikroregionu z běžně stanovovaných ukazatelů představují dusičnany. Poměrně

výrazná je i mikrobiologická a biologická kontaminace podzemních vod. Tento typ znečištění souvisí zejména s nízkým hygienickým zabezpečením domovních studní. Dochází zřejmě ke kontaminaci podzemních vod splaškovými vodami.

Neuspokojivá situace je však v oblasti likvidace odpadních vod, a to jak z domácností, tak i z hospodářských, zejména zemědělských, zařízení. Odpadní vody jsou přibližně z 90 % zachycovány v septicích a jímkách, částečně vypouštěny do tratí vodů anebo přes přepad vypouštěny do vodotečí. Některé kanalizační sítě jsou však vzhledem ke svému stáří nebo technickému stavu k odvádění odpadních vod nevyhovující. To je dáno zejména skutečností, že naprostá většina kanalizací byla v minulosti budována svépomocí v tzv. „akcích Z“, takže jejich provedení neodpovídá požadavkům příslušných norem na vodotěsnost. Odpadní vody odváděné kanalizací po předčištění v septicích, ale i bez předčištění, jsou v převážné části napojených obcí zaústěny do vodních toků, rybníků, melioračních příkopů. Jednotlivé rodinné domky jsou často vybaveny bezodtokými jímkami, jejichž obsah je vyvážen k likvidaci do čistíren odpadních vod, popřípadě na zemědělsky obdělávané pozemky.

Na území mikroregionu vyvěrá několik pramenů železitých minerálních vod (Horní Moštěnice, Dobručice), které jsou průmyslově využívány a známy pod obchodními názvy Hanácká kyselka, Moštěnka, Dobručická kyselka. Dále jsou tyto minerální vody využívány v lázních Bochoř k léčebným, rehabilitačním a relaxačním účelům. Na ochranu kvality zmíněných minerálních vod stanovil příslušný vodo hospodářský orgán (OkÚ Přerov) rozsáhlé ochranné pásmo vodních zdrojů.

Otázka likvidace odpadních vod patří mezi prvořadě úkoly v ochraně životního prostředí v mikroregionu, a to urychleným vybudováním kanalizačních řadů a vhodnými typy čistíren odpadních vod, dle charakteru jednotlivých obcí.

3.8.4. Odpadové hospodářství

Významnými původci odpadů v rámci mikroregionu jsou jednotlivé obce a průmyslové podniky.

V obcích mikroregionu je uplatňován tříděný sběr papíru, skla a plastů donáškovým způsobem do speciálních nádob. Nebezpečné a problémové složky komunálního odpadu jsou odstraňovány mobilním sběrem a následným předáním odpadů oprávněným osobám k likvidaci. Tuto činnost zajišťují v obcích mikroregionu Moštěnka odborné firmy na základě obchodních smluv, jako např. Technické služby Přerov, Recycling Park Brno, SELIO s. r. o. Blansko, A.S.A. Bystřice p. H. (komunální odpad), BIOPAS Kroměříž (nebezpečný odpad, sklo, plasty), Drago Kokory (plasty).

Obcemi mikroregionu jsou využívány dvě skládky TKO - Hradčany a Žeravice (druhá jmenovaná leží mimo území MRM). Je zde rovněž několik (dnes již nepoužívaných) skládek TKO vytvářejících staré ekologické zátěže (Dřevohostice-Břečťany, Lipová, Bochoř, Věžky, Říkovice), jež jsou určeny k rekultivaci. Na území mikroregionu působí Svazek pro hospodaření s odpady.

3.8.5. Zvláště chráněná území

V zájmovém území mikroregionu Moštěnka se nachází pouze jedno zvláště chráněné území, kterým je přírodní památka Kamenice, vyhlášená tehdejšími Ministerstvem školství, věd a umění dne 10. 7. 1952. Kamenice leží ve svahu v katastrálním území obce Turovice asi 2 km jižně od Turovic a Dřevohostic, v nadmořské výšce asi 240 m. Rozloha přírodní památky činí 2,95 ha. Chráněné území tvoří smíšený remízek pokrývající výraznou erozní rýhu ve slepencích a paleogenních polymiktických slepencích a pískovcích. Hornina je značně zvětřalá a porostlá listnatým lesíkem. Křovinné a bylinné patro s charakteristickými druhy je však dlouhodobě ovlivněno splachy z okolních zemědělských pozemků. Na území přírodní památky Kamenice bylo zjištěno 44 druhů ptáků. Několik z nich je zařazeno do „Červené knihy“ ohrožených a vzácných druhů. Velmi pestré a bohaté je i křovinné a bylinné patro. Toto zvláště chráněné území je chráněno podle zákona ČNR č. 114/1992 Sb. „O ochraně přírody a krajiny“. Podle tohoto zákona jsou chráněny i významné krajinné prvky, kterými jsou lesy, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. Kamenice tvoří významný krajinný prvek. Spolu s ostatními remízky vytváří mezi zemědělskými kulturami biokoridor, ve kterém mnoho zvířete a ptactva nachází možnosti úkrytu a také vhodné podmínky pro hnízdění.

V katastru obce Beňov, která je součástí mikroregionu Moštěnka, se na pozemku p. č. 704/5 nachází památný strom - lípa srdčitá (*Tilia cordata*), ve stáří asi 180 let, s obvodem kmene 350 cm. V zámeckém parku v Horní Moštěnici roste zvláštní (deštníková) forma jinanu dvojlaločného – *Ginkgo biloba*, který je rovněž vyhlášen za památný strom v souladu s ustanoveními výše uvedeného zákona.

K základním skladebným prvkům územního systému ekologické stability krajiny v zájmovém území mikroregionu Moštěnka náleží Dřevohostický les, Švédské šance a Přestavlický les, které s ostatními prvky propojuje systém biokoridorů.

3.9. Cestovní ruch

Mikroregion Moštěnka nedisponuje velkým přírodním potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Nejsou zde žádná pohoří, významné vodní zdroje pro turistické využití. Nejbližší turisticky atraktivní lokalitou jsou Hostýnské vrchy s poutním místem sv. Hostýnem. Kulturně historické památky jsou spíše místního charakteru, i když přesahují několik staletí. Dále je zde několik lesních porostů s možnostmi houbaření.

V mikroregionu je velké množství staveb lidové architektury, sakrální stavby, sochy, boží muka, kamenné kříže. Všechny sakrální stavby a sochy svatých pocházejí z 19. století, některé i ze 18. století. Některé z nich jsou zapsány jako kulturní památky místního rozsahu. V mikroregionu jsou 4 zámky, které nejsou přístupny veřejnosti, zčásti jsou přestavěny na účelová zařízení.

V obci Bochoř jsou malé lázně, které nejsou zapsány pro lékařské využití širšího rozsahu. Slouží jako zařízení Služeb města Přerova. Léčí se zde revmatické kloubní choroby. První zmínka o lázních je ze 17. st. V lázních je i malá ubytovací kapacita – pro 10 pacientů. Získání statutu lázeňského zařízení může přispět k rozvoji cestovního ruchu v této části mikroregionu.

3.9.1. Památky zapsané v seznamu kulturních památek okresu Přerov :

Bochoř – kostel sv. Floriana: novogotika z 19. století

Říkovice – Socha sv. Jana Nepomuckého z 18. století, Rondel v zámecké zahradě z 19. století

Stará Ves - Mariánská kaple z 19. století

Přestavky - zámek

3.9.2. Další cenné památky

Mimo památky zapsané v seznamu kulturních památek okresu Přerov jsou zajímavé útvary švédských šancí (Beňov, Horní Moštěnice, Přestavky – Švédské šance z roku 1643 na místě hradiště z 10. století). Významná je socha v Dřevohosticích - Immaculata, Mariánský sloup se sochou sv. Marie – baroko, 18. století. Z 18. století pochází socha sv. Rocha, dále také pískovcové sochy po celé obci. V Horní Moštěnici se nachází pozdně barokní kostel Nanebevzetí p. Marie z r. 1792.

3.9.3. Zámky

V obci Přestavky je pozdně barokní zámek z přelomu 18. – 19. století. Není přístupný veřejnosti. V restituci byl získán Olomouckým arcibiskupstvím v r. 1998. Je zapsán jako kult. památka okresu Přerov. U zámku jsou umístěny pozdně barokní sochy sv. Jana Nepomuckého (r. 1722 – 23) a sv. Vincence (r. 1793).

V obci Dřevohostice se nachází renesanční zámek na místě původní vodní tvrze z 15. století. Byl rekonstruován a přestavěn na účelové zařízení regionálního rozsahu – Ústav pro mentálně postiženou mládež a dospělé.

Zámek Radkova Lhota se nachází na původní samotě zvané Lhotsko, byl to lovecký a rekreační zámeček s rozsáhlým parkem, je přestavěn na účelové zařízení (Domov důchodců).

Zámek v Horní Moštěnici pochází z 18. století, je v obecním majetku.

Zámky disponují přírodně krajinářskými zámeckými parky.

3.9.4. Lidová architektura :

Dřevohostice se mohou pochlubit hanáckou lidovou stavbou – stodolou se žudrem z 18. století. Dále se zde nachází renesanční radnice ze 16. století. Jejich 5 věžiček dává na vědomí, že městečko mělo hrdelní právo. Vedle radnice je zvonice, rovněž renesanční ze 16. století.

Líšná – rychtářský dům, s rodinným erbem.

Bochoř - tzv. výměnkářské stodůlky, kterou jsou postaveny bez hřebíků, tak aby se mohly kamkoliv přenést. Stavba je jednou z posledních na Hané. Nachází se u Zanášků.

Vlkoš – barokní mlýn z 18. století, první zmínka o mlýně je ze 13. století.

Nahošovice - pozůstatky tvrze ze 14. století.

Křtomil - pozůstatky starého mlýna ze 14. století.

Přestavky - Švédské šance – památka z dob Třicetileté války ze 17. století.

3.9.4. Muzea, naleziště

Dřevohostice – expozice ze života záhorského lidu.

Beňov - muzeum arcibiskupa Stojana, rodáka z Beňova.

Nahošovice - rozsáhlé pohřebiště z neolitické doby.

Přestavky - významné archeologické naleziště.

3.9.5. Přírodní zajímavosti

Turovice - přírodní památka Kamenice.

Lipová - chráněná lípa.

Beňov – 150 let stará lípa.

Horní Moštěnice – vzácný strom – Moštěnický jinan dvojlaločný - GINKGO Biloba (Pendula) – jeden ze tří exemplářů ve střední Evropě.

Přestavlky – Lipová alej v zámecké zahradě – stromy starší 100 let a další vzácné dřeviny. Na horním konci obci je Lípa svobody z r. 1918.

3.9.6. Sport, cykloturistika

Mikroregionem vedou značené cyklotrasy. Jsou součástí tras silnic II. a III. třídy. Jedna vede z Přerova, přes Želatovice, Domaželice, Dřevohostice, Křtomil do Bystřice pod Hostýnem. Odtud lze pokračovat směrem na Kelč. Druhá větev vede z Přerova do Troubek, Vlkoše, Říkovic, Staré Vsi, do Kostelce u Holešova a pokračuje do Domaželic a Pavlovic u Přerova.

Pro rozvoj cestovního ruchu lze využít i významné kulturní a společenské akce. Ty jsou připravovány převážně spolky a zájmovými organizacemi. Podrobněji viz kapitola Spolky a zájmové organizace.

Ve třech obcích je aktivní jezdecký sport (Čechy – Mariánov, Radkova Lhota, Beňov).

SWOT analýza

4. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza (analýza slabých a silných stránek, příležitostí a ohrožení) představuje nástroj k hodnocení území a aktivit v něm probíhajících. SWOT analýzu chápeme jako završující analýzu hlavních tendencí současného hospodářského a sociálního vývoje mikroregionu, tvořící východisko pro formulování strategie mikroregionu. Tvzení v jednotlivých oblastech SWOT analýzy jsou formulovány na základě závěrů situační analýzy. Jejich náměty byly sebrány od starostů členských obcí, zastupitelů obcí a veřejnosti. Na základě SWOT analýzy je v další části dokumentu formulována vize, problémové oblasti, cíle, opatření a aktivity strategie.

SILNÉ STRÁNKY

- ☐ silná zemědělská družstva
- ☐ dopravní obslužnost mikroregionu
- ☐ rozvíjející se malé a střední podniky
- ☐ lesní porosty vhodné pro individuální rekreaci
- ☐ blízkost silného Přerova
- ☐ dostatek školních míst
- ☐ plynofikace obcí
- ☐ velké množství spolkových a zájmových organizací - bohatá spolková činnost
- ☐ uchovávání venkovských tradic
- ☐ síť služeb ve velkých obcích
- ☐ vyřešené odpadové hospodářství – komunální odpad
- ☐ říčka Moštěnka procházející územím mikroregionu
- ☐ rozvinutá síť technické infrastruktury (tel. síť, vodovod)
- ☐ flexibilita obyvatelstva způsobená dlouhodobou dojížděnou za prací do okolních měst
- ☐ levná pracovní síla

SLABÉ STRÁNKY

- ☐ vysoká nezaměstnanost – nedostatek pracovních příležitostí
- ☐ nedostatek finančních prostředků v rozpočtech obcí na investice a rozvojové aktivity
- ☐ vysoké zatížení hlavních dopravních tahů
- ☐ stárnutí obyvatelstva mikroregionu
- ☐ nedořešená likvidace odpadních vod
- ☐ zanedbaná vnitřní infrastruktura v obcích
- ☐ nedostatek finančních prostředků na rozvoj bydlení
- ☐ nedostatečná nabídka sociální péče zejména o seniory
- ☐ nízká identifikace obyvatel s mikroregionem
- ☐ nízká informovanost obyvatel
- ☐ chybí informační servis pro návštěvníky mikroregionu
- ☐ chátrající a neudržované budovy a areály v obcích
- ☐ nedostatek ubytovacích kapacit
- ☐ nedostatečná nabídka seberealizace obyvatel
- ☐ pasivita a nezájem obyvatel, zvláště mladých lidí
- ☐ nedostatek finančních prostředků obcí na péči o památky, nevyřešené vlastnické vztahy k historickým objektům
- ☐ jednostranné využívání krajiny – zemědělské aktivity
- ☐ nízké procento zalesněné krajiny
- ☐ značný zemědělský charakter mikroregionu
- ☐ nedostatečný odbyt zemědělských produktů
- ☐ nízká podpora podnikání a začínajícího podnikání
- ☐ malá propagace mikroregionu
- ☐ propojení Bochořska s mikroregionem přes Přerov
- ☐ málo turistických lákadel a přírodního potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu
- ☐ dopravní napojení Dřevohosticka
- ☐ nedostatečná nabídka příležitostí návštěvníkům mikroregionu

PŘÍLEŽITOSTI

- ☐ výstavba dálnice D1 – zlepšení dopravního napojení mikroregionu, rozvoj podnikání
- ☐ zapojení obyvatel do veřejného života mikroregionu
- ☐ příprava prostor pro podnikání – rozvoj služeb, rozvoj podnikání
- ☐ zlepšení dopravního napojení obcí
- ☐ propagace mikroregionu – zvýšení možností podnikání v cestovním ruchu
- ☐ využití nevyužitých a chátrajících objektů v obcích
- ☐ rozvoj individuální výstavby domů a bytů
- ☐ zvýšení informovanosti obyvatel
- ☐ zvýšení atraktivnosti veřejných prostranství v obcích
- ☐ zlepšení koordinace a spolupráce obcí zapojených do mikroregionu
- ☐ zlepšení životního prostředí v obcích
- ☐ rozvoj cykloturistiky
- ☐ expanze malého a středního podnikání
- ☐ koncepce využití krajiny mikroregionu
- ☐ větší využití potenciálu místní ekonomiky
- ☐ příjem finančních prostředků z EU
- ☐ vybudování krajského letiště v Bochoři
- ☐ využití alternativních zdrojů energie
- ☐ oživení ekonomiky ve městě Přerově (přilákání investora)

OHROŽENÍ

- ☐ úbytek dětí – ohrožení MŠ, ZŠ
- ☐ úbytek obyvatel – úbytek služeb, snížení daňových příjmů obcí
- ☐ přibývání starších obyvatel
- ☐ rostoucí podíl sociálně vyčleněných obyvatel
- ☐ odchod místních dětí do škol mimo mikroregion
- ☐ migrace obyvatel za prací
- ☐ ohrožení drobných služeb vlivem „odfiltrování“ koupěschopnosti obyvatelstva do velkých nákupních center v okolních městech
- ☐ zhoršení kvality vodních toků vlivem nedořešené likvidace odpadních vod
- ☐ nedostatek finančních prostředků obcí na realizaci rozvojových záměrů
- ☐ malá jistota v odbytu zemědělských produktů
- ☐ epidemie v zemědělství
- ☐ nevypořádané vztahy družstev k majitelům pozemků
- ☐ malý zájem obyvatel o podnikání ve službách
- ☐ preferování zájmu obcí na úkor mikroregionu
- ☐ nízká informovanost obyvatel o mikroregionu
- ☐ zdražování plynu – zhoršení kvality ovzduší
- ☐ stárnoucí kanalizace v obcích
- ☐ nedostatečná protipovodňová opatření
- ☐ nezájem a neschopnost rekvalifikace nezaměstnaných občanů
- ☐ nárůst administrativy obcí vlivem zániku OkÚ – ztráta zázemí obcí
- ☐ nesourodost mikroregionu
- ☐ zánik spolků a zájmových organizací – vlivem jejich nedostatečného zázemí

Strategická část

5. STRATEGICKÁ ČÁST

5.1. Struktura strategické části

Vize mikroregionu

Formulace rozvojové vize je úvodním krokem při tvorbě strategické části dokumentu. K naplnění této vize by mělo směřovat zpracování samotné strategie a z ní vyplývající realizace konkrétních rozvojových projektů. Vize je definována na základě závěrů vyplývajících z analytické části.

Priority, cíle

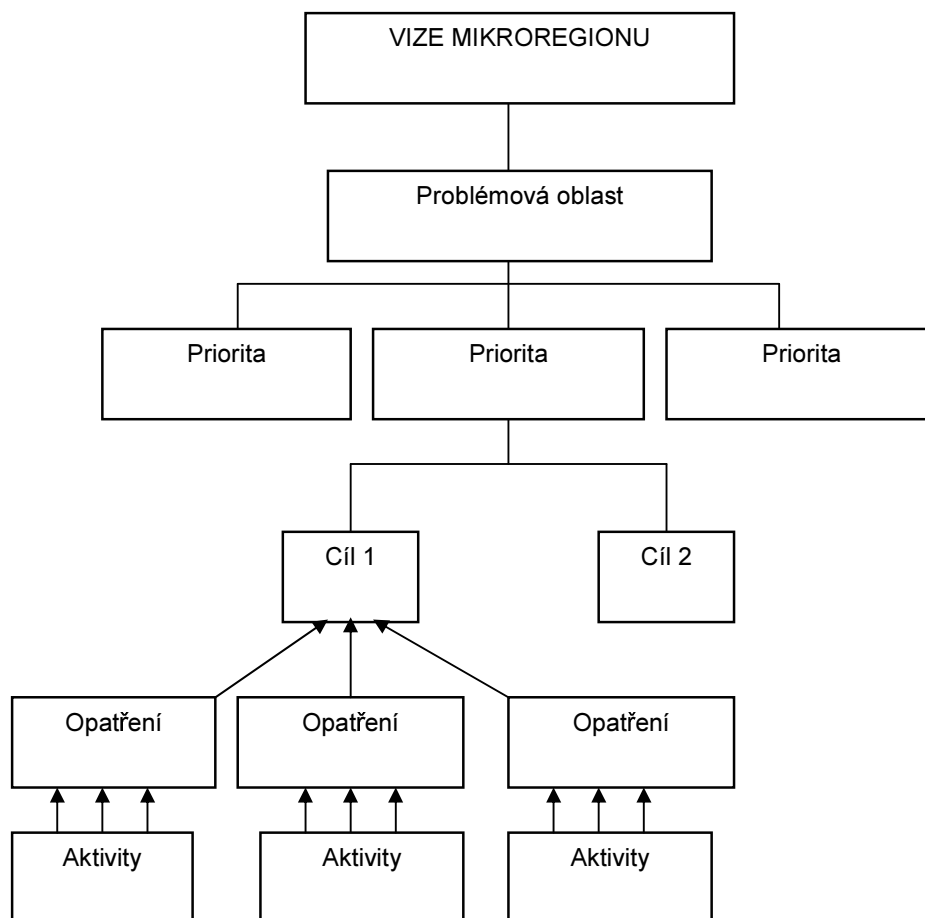
Řešené problémy mikroregionu byly podle příslušnosti rozděleny do třech problémových oblastí, ve kterých byly identifikovány prioritní směry rozvoje mikroregionu tzv. priority. Každá priorita je vymezena cíli, kterých má být realizací strategie dosaženo.

Opatření, aktivity

Naplnění cílů je specifikováno opatřeními, které vedou k jejich naplnění. Každé opatření je konkretizováno aktivitami, od kterých se odvíjejí projekty naplňující strategii.

Struktura je graficky znázorněna na obrázku č. 3.

Obrázek č. 3: Struktura strategické části

5.2. Vize mikroregionu

Mikroregion Moštěnka v roce 2012 efektivně využívá svého ekonomického potenciálu, dbá přitom na kvalitní životního prostředí a plnohodnotný život svých obyvatel. Je atraktivním územním celkem založeným na partnerské spolupráci mezi obcemi, podnikateli a spolky. Je dobře dopravně i informačně propojen se svým okolím a tvoří plnohodnotnou součást Olomouckého kraje.

5.3. Problémové oblasti, cíle, opatření a aktivity

5.3.1. Problémová oblast: **Ekonomický rozvoj**

PRIORITA:

PODPORA MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ

Malé a střední podnikání je ekonomickým „motorem“ mikroregionu. Přináší mikroregionu ekonomický prospěch prostřednictvím nových pracovních míst, zvyšuje příjmy veřejných rozpočtů, rozšiřuje nabídku služeb. Jeho podpora je zaměřena na větší využití státní politiky podpory malého a středního podnikání a vytvoření motivačního prostředí k rozvoji podnikatelských aktivit v mikroregionu. Součástí je stabilizace podnikatelských aktivit ve službách, které jsou ohroženy „odfiltrováním“ koupěschopnosti obyvatelstva do nákupních center okolních měst.

Cíl:

Zvýšit přístup podnikatelů k programům rozvoje malého a středního podnikání

Opatření č.1:

Zvyšování informovanosti a využívání programů rozvoje malého a středního podnikání

Aktivity:

- ☐ Vzdělávací programy pro podnikatele
- ☐ Informování o programech rozvoje podnikání
- ☐ Přístup podnikatelů k výpočetní technice a internetu
- ☐ Poradenská pomoc malým a středním podnikatelům

Cíl:

Vytvořit prostředí usnadňující rozvoj nového podnikání

Opatření č.2:

Příprava prostor pro podnikatelské aktivity

Aktivity:

- ☐ Identifikace areálů/objektů vhodných pro rozvoj podnikání v obcích
- ☐ Budování technické a přístupové infrastruktury k areálům/objektům
- ☐ Vytvoření přehledu areálů/objektů k rozvoji podnikání
- ☐ Prezentace mikroregionu a podnikatelských příležitostí v mikroregionu
- ☐ Prezentace databáze areálů/objektů k podnikání

Opatření č. 3:

Podpora rozvoje nových podnikatelských aktivit

Aktivity:

- ☐ Vytvořit návodný materiál o založení nového podnikání
- ☐ Příprava prostor pro začínající podnikatele
- ☐ Metodická pomoc zájemcům o založení nového podnikání
- ☐ Podpora přilákání investora do Přerova - spolupráce s Přerovem na vytváření navazujícího zázemí na území mikroregionu
- ☐ Podpora vzniku krajského letiště v katastrálním území obce Bochoř

Cíl:

Stabilizace drobného podnikání ve službách**Opatření č. 4:****Podpora drobného podnikání ve službách****Aktivita:**

- ☐ Zajištění prostor pro podnikání ve službách
- ☐ Marketing drobných služeb v mikroregionu

PRIORITA:**ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU**

Cestovní ruch je významným nástrojem pro stabilizaci ekonomiky mikroregionu. Na území mikroregionu nejsou pohoří či významné vodní zdroje využitelné pro cestovní ruch. Historické památky jsou ve sledovaném území také jen v omezené míře. Rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu je cílen na krátkodobé oddechové aktivity obyvatel okolních měst, na sportovní a společenské vyžití a rozvoj cykloturistiky.

Cíl:

Zvýšit atraktivitu mikroregionu**Opatření č. 5:**

Prezentace mikroregionu včetně příležitostí trávení volného času

Aktivita:

- ☐ Vytvořit propagační materiál mikroregionu Moštěnka
- ☐ Mapování a prezentace zajímavostí, volnočasových a společenských aktivit
- ☐ Budování pozitivního mediálního obrazu mikroregionu

Opatření č. 6:

Rozvoj cykloturistiky a navazujícího zázemí

Aktivita:

- ☐ Stanovení sítě cyklotras a cyklostezek v mikroregionu
- ☐ Budování kvalitního označení
- ☐ Propagace cykloturistiky v mikroregionu (ve spolupráci s okolními mikroregiony)
- ☐ Budování navazujícího zázemí pro cykloturistiku (ubytování, stravování, volnočasové atrakce, sportovní příležitosti atd.)

PRIORITA:**SPOLUPRÁCE OBCÍ V MIKROREGIONU**

Spolupráce obcí v mikroregion nabízí uspokojování potřeb, které si samostatně obce mohou zajistit jen stěží. Záměrem je vytvořit pro obce metodické zázemí přispívající k větší úspěšnosti v získávání dotačních prostředků na rozvojové záměry. V souvislosti s reformou veřejné správy budou obce nuceny usilovat o výraznější „pozici“ k prosazování svých zájmů v Olomouckém kraji a regionu NUTS II Střední Morava.

Cíl:

Vytvořit podmínky pro zvýšení finančních prostředků na investiční a rozvojové záměry v mikroregionu**Opatření č. 7:**

Zvyšování informovanosti a využívání dotačních programů

Aktivity:

- ☐ Databáze zdrojů k financování záměrů obcí
- ☐ Pravidelné vzdělávání představitelů obcí
- ☐ Metodická a asistenční podpora mikroregionu

Cíl:

Posílit roli mikroregionu v rozvoji Olomouckého kraje

Opatření č. 8:

Rozvoj spolupráce obcí v mikroregionu

Aktivity:

- ☐ Budování komunikačních a informačních vazeb v mikroregionu
- ☐ Sdílení informací o rozvojových aktivitách
- ☐ Prosazování záměrů mikroregionu
- ☐ Účast zástupců mikroregionu v rozhodovacích procesech v Olomouckém kraji a regionu NUTS II Střední Morava

PRIORITA:

PODPORA ZEMĚDĚLSTVÍ

V mikroregionu je v zemědělství zaměstnána významná část ekonomicky aktivního obyvatelstva, zároveň jsou zemědělské subjekty uživatelem podstatné části krajiny mikroregionu. Podpora zemědělství je cílena na stabilizaci odbytu zemědělských produktů, která se dotýká zejména drobných zemědělců, a vzhledem k připravovanému vstupu ČR do EU také na zavádění ekologických postupů v zemědělské výrobě.

Cíl:

Zachovat zemědělskou výrobu v mikroregionu

Opatření č. 9:

Stabilizace odbytu zemědělských produktů

Aktivity:

Podpora vzniku kooperačních vazeb mezi zemědělci
Podpora vzniku odbytových družstev
Diverzifikace zemědělské produkce zajišťující alternativní zdroje příjmů

Opatření č. 10:

Podpora ekologickým postupům v zemědělství v mikroregionu

Aktivity:

Podpora mimoprodukčních funkcí zemědělské krajiny včetně lesů mikroregionu
Modernizace zemědělských výrobních technologií k lepší ochraně životního prostředí

5.3.2. Problémová oblast: **Lidské zdroje**

PRIORITA:

STABILIZACE POPULACE MIKROREGIONU

Výrazným znakem struktury populace mikroregionu je zvyšující se nepoměr mezi obyvatelstvem starším 65 let a mladším 14 let, o kterém vypovídá tzv. index stáří. V budoucnu je mikroregion ohrožen úbytkem obyvatelstva, ze kterého vyplývají další problémy jako je nižší daňová výtěžnost, ohrožení škol v mikroregionu i ohrožení sítě služeb mikroregionu. Ke stabilizaci populace přispěje snazší přístup k bydlení, možnost uplatnění obyvatel, dobrá informační a dopravní infrastruktura mikroregionu řešená v ostatních částech strategie.

Cíl:

Udržet mladé lidi v mikroregionu, vytvořit podmínky pro imigraci obyvatel do mikroregionu

Opatření č. 11:

Zvýšení dostupnosti bydlení v mikroregionu

Aktivita:

- ☐ Vytvoření registru bydlení v mikroregionu (volné byty, domy, stavební pozemky)
- ☐ Výstavba bytových domů za využití sdružených finančních prostředků (prostředky obcí, zájemců o bydlení, dotačních prostředků, soukromých investičních prostředků)
- ☐ Příprava pozemků na bytovou výstavbu
- ☐ Podpora individuální bytové výstavby

Cíl:

Zvýšit zaměstnanost obyvatel mikroregionu

Opatření č. 12:

Využití programů státní aktivní politiky zaměstnanosti a dalších podpůrných programů k většímu uplatnění obyvatel na trhu práce

Aktivita:

- ☐ Poradenství a osvěta o programech aktivní politiky nezaměstnanosti
- ☐ Informování o stavu trhu práce
- ☐ Využití veřejně prospěšných prací a ostatních programů státní aktivní politiky zaměstnanosti
- ☐ Využití obyvatel při realizaci místních projektů

PRIORITA:

ZLEPŠENÍ OBČANSKÉ VYBAVENOSTI

Občanská vybavenost výrazně přispívá k celkovému „komfortu“ života v mikroregionu. Kvalitní občanská vybavenost je vlivem úbytku narozených dětí a přesouvání aktivit obyvatel do okolních měst ohrožena. V prioritě „Zlepšení občanské vybavenosti mikroregionu“ jsou řešena tři ohniska problémů: ohrožení sítě škol úbytkem dětí a využíváním škol mimo mikroregion, nedostatečné sociální zázemí přibývajících starších obyvatel mikroregionu.

Cíl:

Stabilizace sítě škol v mikroregionu

Opatření č. 13:

Zvyšování důvěry obyvatel ke školám mikroregionu

Aktivita:

- ☐ Budování Rodičovských rad při školách
- ☐ Podpora dnů otevřených dveří ve školách
- ☐ Osvěta o přednostech škol na venkově

Opatření č. 14:

Zlepšování vybavenosti škol, mimoškolní zájmové činnosti a spolupráce škol

Aktivita:

- ☐ Podporovat vytváření sdružení příznivců škol se samostatnou právní subjektivitou k přijímání grantových prostředků
- ☐ Využít zručných obyvatel mikroregionu k zájmové činnosti při školách
- ☐ Rozšiřování vybavenosti škol
- ☐ Vzájemná spolupráce škol v mikroregionu

Cíl:

Zvýšit dostupnost sociálních služeb v mikroregionu

Opatření č. 15:

Budování sociálního zázemí zejména starších obyvatel mikroregionu

Aktivity:

- ☐ Systém terénní pečovatelské služby pro seniory
- ☐ Výstavba sociálních pobytových zařízení pro seniory
- ☐ Volnočasová a klubová činnost seniorů
- ☐ Zvýšení informovanosti obyvatel o sociálních službách

PRIORITA:

PODPORA OBČANSKÝCH AKTIVIT OBYVATEL

Občanské aktivity jsou zdrojem bohatého veřejného života, který přispívá k posilování sociálních vazeb v mikroregionu a významnou měrou posiluje vztah obyvatel k obci a mikroregionu. Je nutno je posílit kvalitním systémem informování, zvýšením podílu občanů na rozhodování a podporou spolkových a zájmových organizací, které jsou prostředníkem účasti na veřejném životě obyvatel.

Cíl:

Zvýšit zájem obyvatel mikroregionu o „věci veřejné“

Opatření č. 16:

Zlepšování informovanosti a aktivity obyvatel

Aktivity:

- ☐ Zlepšit využití informačních nástrojů obcí
- ☐ Budování informačních středisek mikroregionu
- ☐ Zvýšení přístupu obyvatel k výpočetní technice a internetu
- ☐ Nové formy informování a využití podnětů veřejnosti

Cíl:

Vytvořit podmínky pro rozvoj spolkové a zájmové činnosti

Opatření č. 17:

Zlepšování podmínek pro činnost spolkových a zájmových organizací

Aktivity:

- ☐ Školení a informování spolků a zájmových organizací
- ☐ Metodická pomoc při získávání finančních prostředků
- ☐ Přímá finanční podpora spolků a zájmových organizací
- ☐ Vzájemná spolupráce spolků a zájmových organizací v mikroregionu
- ☐ Vytváření prostor pro činnost spolků a zájmových organizací

Opatření č. 18:

Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže

Aktivity:

- ☐ Podpora sportovních akcí pro děti a mládež
- ☐ Podpora spolkové a klubové činnosti mládeže
- ☐ Budování a údržba sportovišť a kulturních zařízení

5.3.3. Problémová oblast: **Životní prostředí a infrastruktura**

PRIORITA: PÉČE O ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Priorita „Péče o životní prostředí mikroregionu“ je vymezena dvěma cíli: Snížení objemu zbytkového komunálního odpadu, jež může zvýšit úspory finančních prostředků obcí. Druhotné využití odpadu (využívání kompostovaného bioodpadu) přispěje k udržování kvality půdního fondu mikroregionu. Řešení musí být i staré ekologické zátěže. Snižování spotřeby fosilních paliv je žádoucí vzhledem k velkému finančnímu zatížení obyvatel mikroregionu spotřebou plynu a trendu snižování velké energetické náročnosti mikroregionu.

Cíl:

Snížení objemu zbytkového komunálního odpadu

Opatření č. 19:

Podpora ekologického nakládání s odpady

Aktivita:

- ☐ Osvěta zaměřená na ekologické hospodaření s odpady
- ☐ Podpora kompostování a využívání bioodpadu
- ☐ Společná řešení hospodaření s odpady
- ☐ Rekultivace zatížených/kontaminovaných ploch

Cíl:

Snížení spotřeby fosilních paliv – neobnovitelných zdrojů energie

Opatření č. 20:

Podpora šetrnému nakládání s energiemi a využití obnovitelných zdrojů energie

Aktivita:

- ☐ Snižování spotřeby energie v obecních objektech
- ☐ Osvěta o možnostech úspor energie a obnovitelných zdrojích energie včetně zdrojích jejich financování
- ☐ Podpora využití technologií k úspoře energií
- ☐ Využití alternativních zdrojů energie, zejména biomasy

PRIORITA: OBNOVA A TVORBA KRAJINY MIKROREGIONU, VZHLED OBCÍ

Krajina je významným činitelem, který vytváří životní prostředí obyvatel, značně přispívá k celkovému rázu mikroregionu. Je domovem místních obyvatel a slouží k jejich rekreaci. Priorita je zacílena na posílení nevýrobní funkce krajiny za pomoci obnovy sítě polních cest a navazující zeleně v krajině jako spojovacího článku mezi obyvateli obcí a krajinou. Nedílnou součástí je i zlepšování vzhledu obcí. Dalším cílem je budování k přírodě přívětivých protierozních opatření řešících vodní a větrnou erozi. V souvislosti s povodňovými událostmi se jako nezbytnou jeví revitalizace říčních systémů.

Cíl:

Obnovit a revitalizovat tradiční přírodní prvky v krajině

Opatření č. 21:

Obnova a údržba polních cest a zeleně v krajině

Aktivita:

- ☐ Zpevňování polních cest

- ☐ Obnova polních cest
- ☐ Výsadba a údržba liniové zeleně podél cest
- ☐ Údržba travnatých ploch a neobdělávané půdy

Opatření č. 22:

Budování přírodních protierozních opatření

Aktivity:

- ☐ Zatravňování a zalesnění oblastí ohrožených erozí
- ☐ Obnova tradičních větrolamů
- ☐ Výsadba stromů v tradičních lokalitách

Opatření č. 23:

Revitalizace říčních systémů v mikroregionu

Aktivity:

- ☐ Obnova přirozené funkce toků
- ☐ Zvyšování retenční schopnosti krajiny
- ☐ Údržba říčních koryt

Cíl:

Zlepšit vzhled obcí

Opatření č. 24:

Zvyšování atraktivity veřejných prostranství v obcích

Aktivity:

- ☐ Výsadba a údržba zeleně v obcích
- ☐ Instalace a údržba prvků obecních mobiliářů
- ☐ Rekonstrukce vnitřní infrastruktury obcí
- ☐ Soutěž ve vzhledu obcí mikroregionu
- ☐ Účast obyvatel na projektech utváření veřejných prostranství

PRIORITA:

ZLEPŠOVÁNÍ DOPRAVNÍ A TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY

Kvalita silniční sítě není uspokojivá. Dopravní obslužnost značně zatěžuje obecní rozpočty a mnohdy nekorresponduje s návazností veřejné dopravy v okolních městech. Priorita je zaměřena na kvalitní propojení s vnějším prostředím mikroregionu, jak z hlediska dobudování a údržby silniční sítě, tak z hlediska kvalitního propojení mikroregionu veřejnou dopravou. Oblast technické infrastruktury je cílena na řešení nejpalčivějších problémů - ochrany povrchových a podzemních vod a nedostatečné prevenci povodňových událostí.

Cíl:

Zlepšování dopravní infrastrukturu mikroregionu

Opatření č. 25:

Budování dopravních komunikací vedoucích mimo sídla mikroregionu

Aktivity:

- ☐ Podpora výstavby dálnice D1
- ☐ Prosazení záměru vybudování rychlostní komunikace Přerov-Bystřice pod Hostýnem
- ☐ Podpora výstavby obchvatu Horní Moštěnice

Opatření č. 26:

Rozvoj dopravní obslužnosti

Aktivity:

- ☐ Propojování sídel mikroregionu veřejnou dopravou

- ☐ Průzkum potřeb obyvatel v oblasti návaznosti veřejné dopravy
- ☐ Podpora drobných poskytovatelů veřejné dopravy

Opatření č. 27:

Péče o stávající komunikace mikroregionu

Aktivita:

- ☐ Údržba lokálních závad komunikací
- ☐ Rekonstrukce místních komunikací
- ☐ Inicie kompenzací za nadměrné přetěžování komunikací

Cíl:

Zlepšit vodní hospodářství v mikroregionu

Opatření č. 28:

Ochrana podzemních a povrchových vod mikroregionu

Aktivita:

- ☐ Budování a modernizace kanalizačních sítí
- ☐ Výstavba čistíren odpadních vod
- ☐ Prevence bodových zdrojů znečištění povrchových a podzemních vod

Opatření č. 29:

Zapojení mikroregionu do řešení protipovodňových opatření

Aktivita:

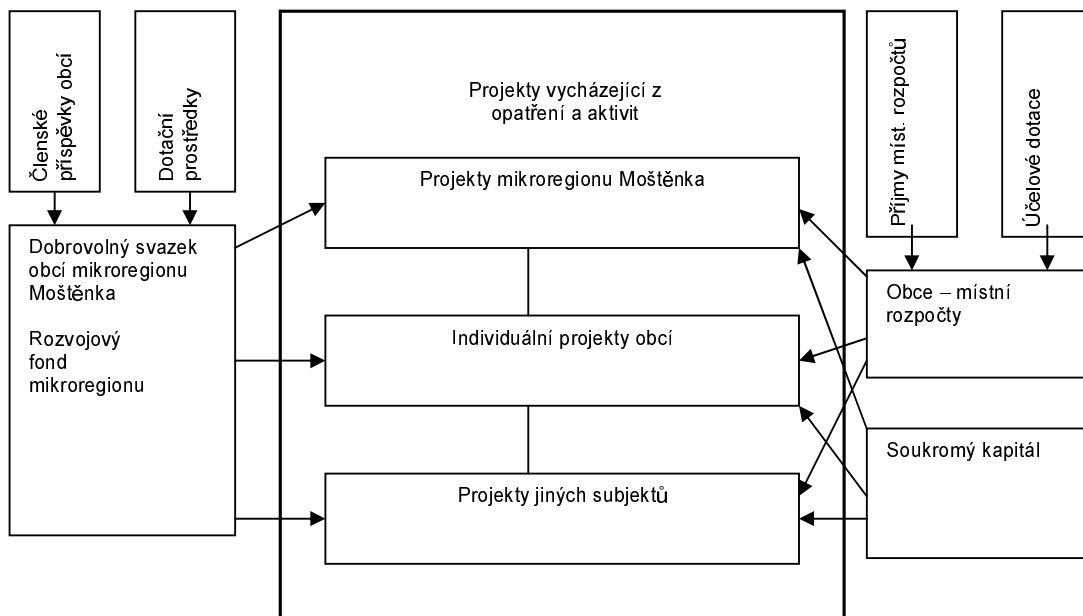
- ☐ Spolupráce obcí s odpovědnými institucemi na vytváření protipovodňových opatření
- ☐ Zapojení obyvatel do vytváření povodňových plánů
- ☐ Prevence povodňových událostí
- ☐ Odstraňování následků povodní

6. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

6.1. Realizace a financování strategie rozvoje

Strategie bude realizována prostřednictvím projektů vycházejících z opatření strategie a naplňující jejich aktivity. Projektem se rozumí realizovatelný záměr investičního či neinvestičního charakteru. Síťové vazby systému financování jsou znázorněny na obrázku č.4.

Obrázek č. 4: Schéma financování strategie rozvoje

Typové projekty naplňující strategii:

- ❑ **Projekty mikroregionu** – budou financovány z Rozvojového fondu mikroregionu. Financování může být doplňováno soukromým kapitálem u projektů, kde realizace bude přínosem pro soukromý sektor.
- ❑ **Individuální projekty obcí** – jsou založeny na financování z místních rozpočtů jednotlivých obcí, popřípadě mohou být doplněny soukromým místním kapitálem. Tyto projekty lze v ojedinělých případech finančně motivovat z Rozvojového fondu mikroregionu. Jejich realizace se musí prokazatelně pozitivně „dotknout“ více obcí mikroregionu. Přínos musí být obhájen v orgánech managementu strategie. Mikroregion může individuálním projektům obcí poskytovat metodické zázemí.
- ❑ **Projekty jiných subjektů** (podnikatelské subjekty, spolky či zájmové organizace aj.) - účast jiných subjektů může přinést efekt znásobení místních zdrojů využitelných na realizaci strategie. Tyto projekty lze v případě jejich pozitivního přínosu pro rozvoj mikroregionu finančně motivovat z Fondu rozvoje mikroregionu, případně z místních rozpočtů obcí. Jako u předchozího případu bude záležet na posouzení projektu orgány managementu strategie, popřípadě u místních projektů na zvážení zastupitelstva obcí. I u těchto projektů je možné nabídnout metodické zázemí mikroregionu. Výhodná se jeví podpora „soukromého“ sektoru v získávání účelově vázaných dotací.

Systémové zdroje financování

- ❑ **Fond rozvoje mikroregionu** – přispívají do něj jednotlivé obce dle počtu obyvatel. Prostřednictvím tohoto fondu budou přijímány dotační prostředky na projekty mikroregionu. Členské příspěvky obcí by měly mít v rozpočtu fondu funkci pouze doplňkovou.
- ❑ **Místní rozpočty obcí** – jsou zdrojem individuálních projektů obcí. I místní rozpočty mohou být příjemcem účelové dotace na financování svého projektu.

- **Soukromý kapitál** - podílí se na financování projektů vycházejících ze strategie. Soukromý kapitál je žádoucí zapojit do financování projektů mikroregionu a obcí s přínosem pro soukromý sektor (podnikatele, spolky a zájmové organizace).

Dofinancování „dotovaných“ projektů mikroregionu

Podmínkou projektů, na které je žádána finanční podpora z dotačních programů, je poměrný podíl žadatele na celkových nákladech. Podíl na nákladech je finančním vyjádřením skutečné potřeby aktivit realizovaných projektem.

Dofinancování projektů mikroregionu bude vyžadovat zvýšené nároky na Rozvojový fond mikroregionu. Součástí přípravy každého „dotovaného“ příjemce financí musí být i plán dofinancování projektu dle dopadů projektu, založený na financování z výše popsaných systémových zdrojů.

Databáze využitelných dotačních zdrojů na financování projektů strategie je obsažena v příloze č. 2 – Dotační zdroje financování projektů Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka.

6.2. Management strategie

Management řídí realizaci strategie. Řízení realizace Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka je založeno na oficiálních orgánech svazku obcí. Ústřední roli zaujímá valná hromada a rada mikroregionu. Ty jsou doplněny pracovními skupinami, jejichž přínosem bude kvalitnější rozhodování rady a valné hromady.

Složky managementu strategie:

Valná hromada mikroregionu – je nejvyšším orgánem řízení realizace strategie. Schvaluje Strategii rozvoje mikroregionu Moštěnka a aktualizace jejich částí. Vymezuje činnost Rady mikroregionu při operativním řízení strategie. Schvaluje hodnotící zprávu realizace strategie.

Rada mikroregionu – naplňuje funkci operativního článku řízení realizace strategie. Rozhoduje na základě schválené Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka a doporučení pracovních skupin.

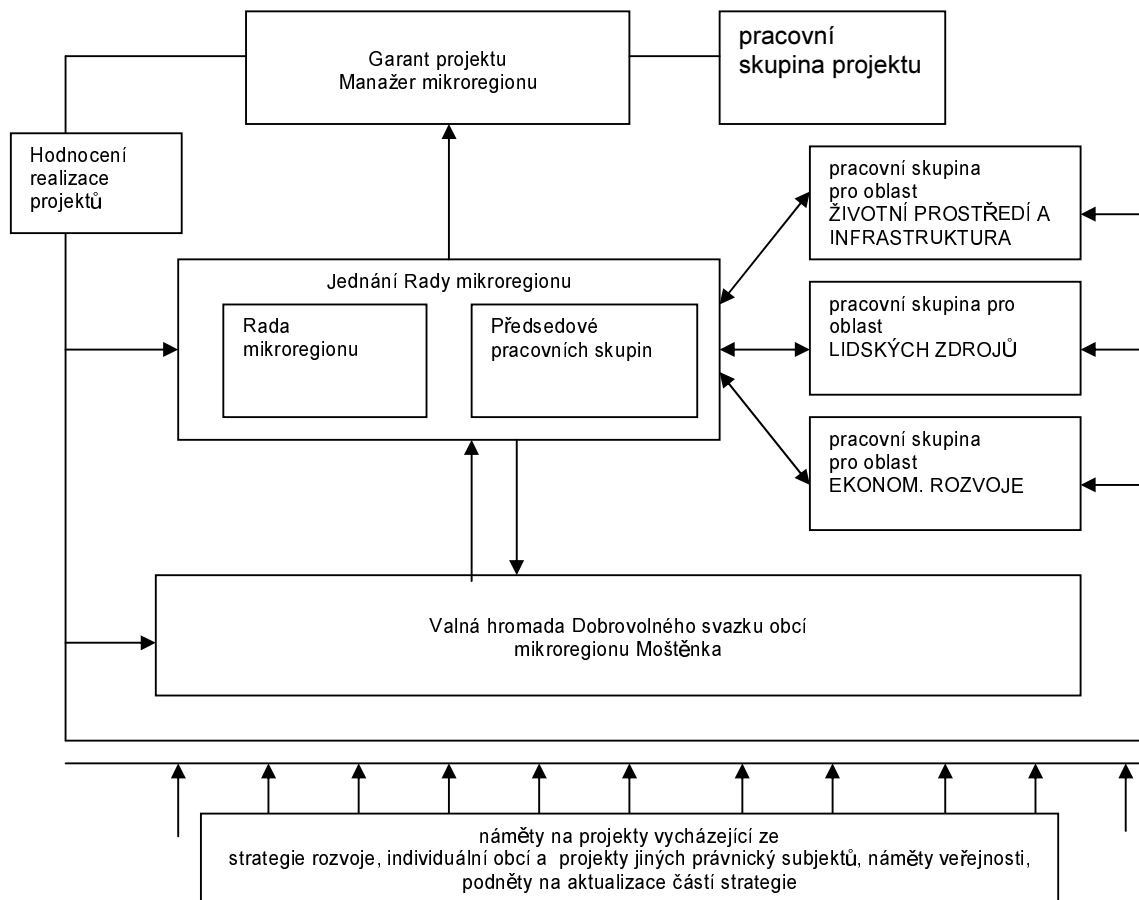
Pracovní skupiny – jsou vytvořeny ke 3 problémovým oblastem strategie – Ekonomický rozvoj, Lidské zdroje a Životní prostředí a infrastruktura. Plní funkci poradního a iniciativního orgánu Rady mikroregionu. Připravují k projednání vymezení prioritních projektů, plán jejich realizace, využití zdrojů financování, plán dofinancování projektu, hodnocení realizace a dopadu projektů atd. Pracovní skupiny jsou složeny ze zástupců jednotlivých obcí a předsedy. Složení pracovních skupin schvaluje Valná hromada mikroregionu. Součinnost pracovních skupin s Radou je zabezpečena účastí předsedů pracovních skupin na jednání Rady.

Garant projektu – osoba či subjekt odpovědný za realizaci projektu.

Pracovní skupina projektu – rada mikroregionu může ustavit pracovní skupinu projektu v případě, že posoudí její pozitivní přínos k realizaci projektu.

Manažer mikroregionu – je výkonnou složkou managementu - plní rozhodnutí rady a valné hromady mikroregionu.

Obrázek č. 5: Systém řízení realizace

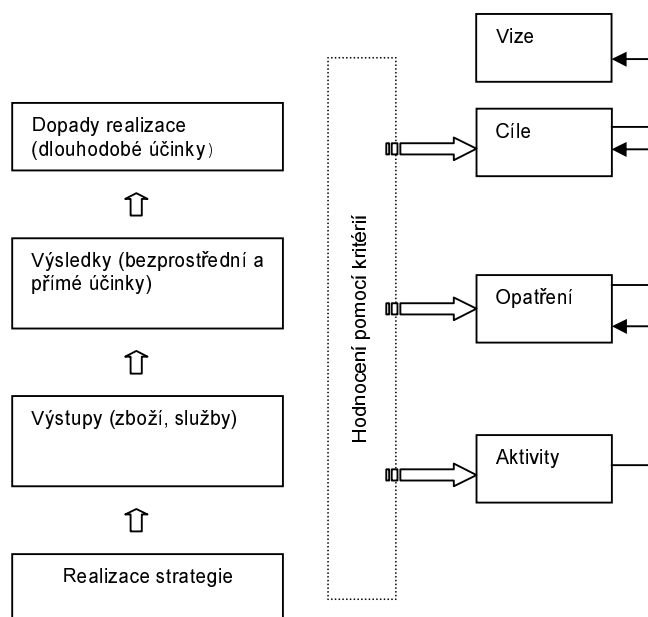
6.3. Hodnocení a aktualizace strategie

6.3.1. Hodnocení realizace strategie

Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka nemůže být pojata staticky. Základem její úspěšné realizace je aktualizace a adaptace strategie na základě hodnocení. Hodnocení je průběžné a systematické sledování jevů a procesů a jejich vyhodnocování.

Hodnocení je zaměřeno na realizaci Strategie rozvoje mikroregionu, na soulad výstupů a výsledků realizace s cíli, opatřeními a aktivitami včetně reálných dopadů realizace na území. Výstupy, výsledky a dopady realizace jsou srovnávány se stanovenými aktivitami, opatřeními a cíli pomocí ukazatelů. Ukazatele dopadu jsou kritéria hodnocení, která musí být stanovena pro každý projekt před jeho zahájením. Ukazatele dopadu musí být kvantitativně hodnotitelná kritéria a stanovují se tak, aby jasně vystihovala přínosy každého projektu. Způsob hodnocení je zakreslen na obrázku č. 6.

Obrázek č. 6: Hodnocení realizace strategie

Výroční hodnoticí zpráva

K systematickosti hodnocení přispěje výroční hodnoticí zpráva. Připravuje ji rada mikroregionu a schvaluje valná hromada. Hodnoticí zpráva obsahuje hodnocení realizovaných projektů jejich výstupů, výsledků a dopadů v souvislosti s cíli, opatřeními a aktivitami navrženými ve strategii. Součástí zprávy je doporučení k další realizaci strategie případně návrhy na aktualizaci částí strategie.

6.3.2. Aktualizace strategie

Cílem aktualizace je identifikování vývojových tendencí a událostí v mikroregionu a jejich využití k aktualizaci tak, aby nedošlo k zásadní změně strategických priorit a postupů strategie. Z důvodu stability je doporučeno případnou aktualizaci provádět v určitých časových intervalech. Aktualizace bude prováděna u cílů, opatření a aktivit. Bude prováděna u strategické části jedenkrát za 2 – 3 roky. U akčního plánu mikroregionu a dotačních zdrojů financování strategie je aktualizace nutná 1x ročně.

Strategie rozvoje mikroregionu Moštěnka

Zpracovalo v roce 2001 a 2002

CpKP střední Morava

Horní nám. 12

750 02 Přerov

Tel: 0641/210 502

Fax: 0641/219 555

E-mail: stredni.morava@cpkp.cz

Internet: www.cpkp.cz

